Jaargang 114. Zondag, 4 November 1855. No. 133.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

GRONINGER STRAATVUILNIS.

PUBLIEKE VERKOOPING op WOENSDAG den 7den November 1855, ten Huize van K. J. NEVEN, te *Hoogezand.*

RAADSVERGADERING,

Dingsdag den 6den Nov. 1855, 's avonds te 7 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Volgens de correspondentiën uit Washington, is de kwestie tusschen de regeringen der Vereenigde Staten en Engeland veel minder hare schikking nabij, dan men het wel heeft willen doen voorkomen. Indien, wordt daarin gezegd, de Engelsche gezant en de consuls, die in de kwestie der rekruteringen betrokken zijn, niet teruggeroepen worden op de deswege gerigte vertoogen van den Amerikaanschen gezant te Londen, dan zal de regering der Unie hen weigeren langer te erkennen. — Wanneer dit schrijven waarheid bevat, dan kan inderdaad het conflict als van een' ernstigen aard beschouwd worden. Ondertusschen dient men wel in aanmerking te nemen, dat de Vereenigde Staten zich wel eens meer ontevreden over deze en gene kwestie getoond hebben, zonder dat de gevolgen van dien ernstigen aard geworden zijn, als men heeft opgegeven.

(De *Times* deze zaak besprekende, zegt o. a.: »Ons gouvernement had voorzigtiger behooren te zijn; het was dwaas, het ligtgeraakte volk van Noord-Amerika te kwetsen, alleen om eenige rekruten aan te werven. Doch tot verschooning van hetzelve is veel te zeggen: immers hoe kon het bij mogelijkheid bedacht zijn op de verwantschap die tusschen democratie en despotismus schijnt te bestaan, of op de verregaande afgunst die door het onnatuurlijke bondgenootschap tusschen Engeland en Frankrijk, gelijk het in Noord-Amerika genoemd wordt, aldaar opgewekt is?"

De *Globe* zegt, dat het bewind van den heer *Pierce* de zaak der aanwerving zoo hoog opneemt, alleen met het doel om in moeijelijkheden met Engeland te geraken en om daarbij eene houding aan te nemen, waardoor het voor de aanstaande presidentskeuze stemmen, en wel bepaaldelijk de stemming der Ieren, der bevolking van het slavenhoudende Zuiden en van het verre Westen, kan winnen.)

Verder verneemt men, dat de Vereenigde Staten reeds eene voldoende zeemagt naar Japan hebben gezonden, ten einde den eisch hunner agenten te ondersteunen om zich aldaar op te houden, hetwelk zij beweren, dat in gevolge het traktaat met Japan hun toegestaan moet worden; maar dat, zoo als in ons vorig nommer is medegedeeld, hun door den gouverneur van Simoda geweigerd is, zoodat eenigen hunner dan ook genoodzaakt zijn geweest zich weer in te schepen.

Het eigenlijke geschil moet gezocht worden in de verschillende opvatting van het traktaat. Daarin wordt namelijk gezegd, dat de Amerikanen, in geval van schipbreuk of anderen nood, zich *tijdelijk* in Japan mogen ophouden. Onder dit *tijdelijk* willen de Japannezen niets anders verstaan hebben, dan: zooveel tijd als noodig is om de schipbreukelingen van leeftogt als anderzins te voorzien, terwijl de Amerikaansche regering beweert, dat dit woord geene bepaling van tijd inhoudt.

— De bijzonderheden aangaande den togt der teruggekomen Noordpool-expeditie, onder dr. *Kane*, zijn vrij belangwekkend. Het blijkt dat de expeditie verder geweest is dan eenige vroegere. De koude is zoo sterk op sommige punten geweest, dat whisky (een schotsche geestrijke drank) bevroor en de thermometer 5° onder nul stond. Men had de Poolzee bereikt, alwaar de temperatuur aanmerkelijk zachter was. Van de vogelen die zich daar ophielden, is één levend naar New-York gebragt. Over het algemeen was de togt buitengewoon gelukkig, en bijna zonder verlies van manschappen, alhoewel sommige dagen de geheele equipage, op twee uitgezonderd, zeer aan de scheurbuik leed. Van de 60 Esquimos-honden, die dr. *Kane* medenam, zijn nogtans slechts twee teruggekomen.

RUSLAND. — TURKIJE.

De laatste tijdingen van het oorlogstooneel loopen tot den 28sten Oct. Er is niets van belang voorgevallen. Tusschen de noord- en zuidzijde van Sebastopol duurde de kanonnade voort. De Fransche voorposten zijn verder dan Urkuzza geposteerd; en de patrouilles stroopen tot Aïtodor en aan den Belbek en aan de andere zijde tot in het bovendal der Baïdar. De laatste berigten melden niets van het terugtrekken der Russen, niettegenstaande zij voortdurend transporten naar Baktschiseraï uit de noordelijke forten zenden; men vermoedt echter, dat deze transporten eigendommen van den staat bevatten, welke nog uit Sebastopol gered zijn en in het noordelijke fort niet veilig beschouwd werden. Het gros der Russische armee kampeert nog steeds op de hoogten van den Belbek; de generaal *Liprandi* is geposteerd aan den linkervleugel der Russische stelling, en de generaal *Wrangel* in het bovendal der Baïdar, tegen den regtervleugel der geallieërden.

Alles toont aan, dat voorloopig Eupatoria het hoofdpunt van de operatiën der geallieërde armee blijven zal, en den 20sten Oct. werd te Konstantinopel last gegeven om den noodigen proviand en fourrage voor 18,000 paarden zoo spoedig mogelijk naar Eupatoria te zenden. Na vrij sterke demonstratiën uit die plaats in de rigting van Simferopol, is de vijand den 28sten weder binnen Eupatoria getrokken, daar hij bestendig in zijne bewegingen verontrust werd en zijn linkerflank bedreigd zag.

Van Russische zijde wordt nog uit Odessa van den 21sten gemeld, dat het Russische leger in de Krim, door het aankomen van talrijke versterkingen bemoedigd, om niets minder denkt dan aan het verlaten van de Krim. De generaal *Melnikoff* was in de forten ten noorden van Sebastopol aangekomen en hij zal aldaar onder zijne leiding groote versterkingswerken doen aanleggen. Den 18den hield vorst *Gortschakoff* over het te Simferopol staande infanterie- en kavaleriekorps eene groote revue, waarbij ook de kort te voren in de Krim aangekomene grenadiers der garde paradeerden.

Het *Journ. des Débats* bevat een vrij uitgebreid artikel over den tegenwoordigen stand van zaken in de Krim. Het blad betoogt, dat het zoo goed als zeker is, dat de Russen zich gedurende den winter in de Krim zullen handhaven, daar zij genoegzamen voorraad te Simferopol hebben vereenigd, of daar gedurende den aanstaanden winter zullen ontvangen, zoolang de gemeenschap met Perekop niet wordt afgesneden. Die aanvoer kost wel ontzaggelijk veel; de boeren, die den moeten bewerkstelligen, verliezen daarbij niet alleen hunnen tijd, maar steeds de helft der trekossen, die zij moeten aanspannen, en op den langen weg wordt bijna een derde verbruikt door hen, die de konvooijen begeleiden. — maar Rusland heeft graan genoeg, om desniettegenstaande voldoenden leeftogt op de benoodigde plaats te doen aanwezig zijn. Het leger, te Eupatoria vereenigd, zou dien aanvoer wel kunnen onderscheppen, maar de Russen hebben, naar het schijnt, genoegzame troepen-afdeelingen langs den weg vereenigd, en eene ruiterbende van 15,000 man dekt voorloopig nog ruimschoots den aanvoer. Tot dusverre heeft althans het garnizoen van Eupatoria slechts enkele verkenningen gedaan, ofschoon het zeker niet zou te verwonderen zijn, wanneer men nog spoedig vernam, dat aan die zijde eenige belangrijke operatie heeft plaats gegrepen. Het ware middel, om de Russen te noodzaken de Krim te verlaten, zou wezen, de basis van de operatiën der verbondenen te verlaten. Maar om dit te doen, schijnt het seizoen te ver gevorderd, terwijl men Kamiesch en Balaklava zoo maar niet prijs kan geven, of het daar bijeengebragte in eenige dagen kan vervoeren.

Het slot van dit artikel luidt als volgt: »Wij houden alzoo, naar aanleiding van het door ons aangehaalde, vol, dat het Russische leger er niet aan denkt om de Krim te verlaten, en in positie blijft om onze krijgsmagt te observeren, die van hare zijde voorloopig hetzelfde schijnt te zullen doen. Eene staatkundige reden van het grootste gewigt noopt daarenboven de Russische regering, om zich in het bezit van de Krim zoolang mogelijk en in elk geval gedurende dezen winter te handhaven. Welligt zullen van de zijde dezer regering, gedurende de gedwongene schorsing der groote militaire operatiën, op eene meer of minder regtstreeksche wijze onderhandelingen over den vrede worden beproefd. Mogt men alsdan ten grondslag aannemen het beginsel van *uti possidetis*, dat is, dat elk houdt wat hij heeft, dan wil Rusland kunnen doen gelden, dat het de helft van Sebastopol bezet houdt en voorts de geheele Krim, met uitzondering slechts van drie plaatsen op de kust. Men gelooft evenwel niet, dat deze winter met vrucht onderhandeld zal kunnen worden. Eerst na den volgenden veldtogt zal, naar onze meening, met ernst over het sluiten van den vrede kunnen worden beraadslaagd."

Den 22sten was geene verandering gekomen in de positie der geallieërde vloot. Het gros van de vloot bleef geankerd in de nabijheid van de landtong van Kinburn en de afdeelingen ligte vaartuigen blijven ter reede van Ockzakoff en aan de monding van den Bug. De geheele zeemagt bedraagt thans 93 vaartuigen. In den morgen van dien dag waren wederom eenige schepen den Bug en den Dnieper opgevaren, maar op slechts geringen afstand en weldra naar de ankerplaats teruggekeerd. De vaartuigen, die den Bug zijn opgevaren, zijn zelfs niet tot het punt gekomen alwaar den vorigen dag kanonschoten met de Russische artillerie zijn gewisseld. De landingstroepen zijn geplaatst tusschen de voorstad en het fort van Kinburn; met inbegrip van de aan land gezetten (want een gedeelte van de landingstroepen was aan boord gebleven), kan het geheele aantal van deze op ongeveer 15,000 man begroot worden.

Uit Konstantinopel wordt van den 22sten gemeld, dat de Pruissische gezant *v. Wildenbruch* aldaar was aangekomen. Van de terugroeping van lord *Stratford de Redcliffe* was niets bekend. — De staat van zaken te Kars bleef volgens de laatste berigten onveranderd.

De dagbladen maken niet weinig ophef van eene gift van den Sultan aan de zich in de Levant bevindende Zusters van Liefdadigheid, die thans voornemens zijn, om eene uitbreiding te geven aan de door haar bij het dorp Bebeck gestichte school en werkplaats voor meisjes. De Sultan heeft tot dat einde een bedrag van 80,000 piasters gegeven. »Frankrijk (dus leest men in het officiële te Konstantinopel uitkomende Fransche dagblad) en de geheele Christenheid zullen zich aan de bevolking van het dorp Bebeck aansluiten, ten einde een blijk te geven van bewondering en erkentelijkheid wegens de liefdadige handelwijze van den Sultan, die *onuitputtelijk* is in weldaden en het verleenen van gunsten."

Uit Bucharest wordt gemeld, dat de hospodar van Walachije, uit hoofde van den verzwakten staat zijner gezondheid, het bestuur der openbare aangelegenheden aan den ministerraad heeft opgedragen. Daar de ministers van vorst *Stirbey* nog minder populair zijn dan hij zelf, is men in het land niet zeer ingenomen met deze verandering.

De nu weder uitgeschrevene rekrutering in Rusland is reeds de achtste sedert den aanvang van 1854. Van den 10den Febr. van dat jaar tot den 7den Oct. l.l. heeft de Keizer in 't geheel reeds niet minder dan 42 man van de duizend van de geheele bevolking des rijks en bovendien nog 12 man meer van de duizend in de westelijke helft van Rusland geligt. En nu zullen bij deze op nieuw 10 man van de duizend van genoegzaam de geheele bevolking worden opgeroepen! En met die feiten voor oogen spreekt men nog van vredelievende gezindheid!

De Keizer is niet naar Elisabethgrad vertrokken, maar bevindt zich nog steeds te Nicolaïeff, waar hij eene verbazende werkzaamheid ontwikkelt. Elken morgen te 5 uur leest hij de rapporten der verschillende generaals en begeeft zich dan naar de werven, op welke met onverflaauwde kracht aan den bouw van 500 kanonneerbooten wordt gewerkt. Verder staan aldaar op stapel drie schroefstoombooten, twee van 36 en een van 42 stukken. Ook is een linieschip in aanbouw van 130 stukken, 't welk den naam *Nachimoff* zal ontvangen en een van dezelfde grootte, geboord voor 120 stukken, 't welk den naam zal dragen van *Alexander II.*

— In ons vorig nommer deelden wij uit den *Constitutionnel* het gerucht mede, dat de Keizer van Rusland thans meer dan vroeger geneigd zou zijn, het oor te leenen aan vredesonderhandelingen op de vier bekende waarborgpunten. Thans lezen wij in de *Oesterr. Zeit.* een berigt, volgens hetwelk de Keizer der Franschen genegen zou zijn, zijne hand tot eene vredelievende schikking te bieden; hij achtte de grondslagen der vier punten in geenen deele opgeheven en had geen plan, het Russische gebied te verkleinen. — Deze berigten vermeldende, doen wij het echter onder uitdrukkelijke bijvoeging, dat er overigens in den stand van zaken geen enkel verschijnsel zich voordoet, wat voor het tegenwoordige aan het opvatten van vredesonderhandelingen zou kunnen doen gelooven.

Die desniettemin genegen zijn om aan een spoedig herstel des vredes te gelooven, achten zich tot die meening ook nog geregtigd door de gelijktijdige aanwezigheid in Parijs van voorname diplomaten uit verschillende Duitsche staten; welke hooggeplaatste staatslieden dezer dagen bij den Keizer ten gehoore zijn toegelaten, terwijl zij sedert veelvuldige conferentiën hielden met den minister van buitenlandsche zaken.

— In een belangrijk, onlangs uitgegeven geschrift: *Le Czar Nicolas et la Sainte Russie*, van den heer *Ach. Gallet de Kulture*, die twaalf jaren lang partikulier secretaris van prins *Demidoff* geweest is en derhalve de uitnemendste gelegenheid heeft gehad om zich van nabij bekend te maken met het volk, welks godsdienstigen, zedelijken, politischen en maatschappelijken toestand hij wilde karakteriseren, — lezen wij de volgende interessante schets van den Russischen soldatenstand:

»Het contingent manschappen, dat de grondeigenaar jaarlijks aan den staat leveren moet, wordt volgens het aantal lijfeigenen geregeld, dat hij bezit. In Rusland is de verhouding vijf, in Polen tien per duizend. Ieder persoon, die een hoofdgeld als belasting betaalt, is aan de rekrutering onderworpen. De krijgswet heeft regt op den lijfeigene tot aan zijn veertigste jaar. Zij is het zwaard van *Damokles*, dat de huisgezinnen steeds bedreigt. Is de ukase komt, die de rekrutering uitschrijft, laat de landheer, in het geheim door de plaatselijke autoriteiten verwittigd, drie of viermaal meer manschappen opsluiten, dan de Staat vraagt; want de commissiën van onderzoek zijn zeer streng, vooral wanneer men zich niet edelmoedig tegenover den *Covictnik* (officier van gezondheid met de keuring belast) betoont.

»De Russische boer is landbouwer uit gewoonte; daarenboven heeft hij geneigdheid voor handel en nijverheid, en toont dus uit den aard der zaak weinig ingenomenheid met den krijgsmans-stand. Het geweld alleen kan hem soldaat maken. Bij de nadering der rekruteurs vlugt deze naar de bosschen, de andere hakt zich de vingers of de voeten af, terwijl een derde zich de oogen uitsteekt. Voor de geheele gemeente breekt een tijd van jammer en angst aan. De klagende huisgezinnen belegeren de leden der commissie van onderzoek; en die verschrikking, welke bij elke rekrutering terugkomt — dat is in Rusland om het andere jaar, en in Polen (want Polen deelt dubbel in elke ellende mede) alle jaren — die verschrikking duurt eene maand, zes weken.... eene eeuw van angst.

»Een groot aantal rekruten sterven van verdriet en afschrik nog vóór zij het hoofdkwartier hebben bereikt. Meestal verlaat de lijfeigene zijn' geboortegrond met ketens beladen, en zoodra hij op zijne bestemmingsplaats aangekomen is, worden hem haar en baard afgeschoren. Eene barbaarsche en dwingelandsche krijgstucht maakt zich van hem meester. Gedwongen marschen, afmattende vermoeijenissen, ongehoorde ontberingen, en bij de minste aarzeling, bij den geringsten misslag stokslagen. Ziedaar zijn lot. Velen bezwijken onder deze harde behandeling. Het leger verslindt gemiddeld drie man om één' soldaat te maken, want die het overleven zijn van een beproefd gestel, en worden *Krepki* (d. i. sterk, hard) genoemd.

»Indien een volmaakt werktuig en een goed soldaat hetzelfde ware, zou de Rus zijns gelijken niet hebben. Zijne dapperheid is zoo lijdzaam, dat hij het vijandelijk kanon minder vreest dan de rotting van zijn' officier. Zijne wreedheid, aan zijn' moed gelijk, is de tegenhanger van zijne lijdelijke onderwerping. Toch is hij niet bloeddorstig, maar hij doodt omdat men hem het dooden beveelt. De Slavoniër is zoo zachtmoedig, dat de Turken, zijne oude vijanden, hem *duif* noemen.

»Een schrijver maakt, ten opzigte van den Franschen en Russischen soldaat, deze aanmerking: »De Rus drukt zijn schako in de oogen en rukt voorwaarts zonder te zien; de Franschman gaat vooruit en ziet."

»De ontelbare regementen, die dagelijks onder de oogen van den Czaar Petersburg doortrekken, verraden door hunne droeve, stille, bijna jammervolle houding, het sombere gevoel, dat de gemoederen vervult. Vandaar, dat de heldendaden, die de zucht naar roem de Europesche volken ingeeft, bijna onbekend zijn in het te veel geprezen Russische leger. Gedacht op eigen grondgebied, waar natuur en klimaat magtige bondgenooten zijn, is het op het vreemde slechts te vreezen om het aantal zijner bataljons. Zijne onbeschaafde gelatenheid is eene negatieve deugd, waarvan de gevolgen soms gunstig, nooit beslissend en dikwijls noodlottig zijn.

»Men doodt den Moskovischen soldaat, werpt hem op den grond en gaat verder, zoo als aan de Alma. Overwinningen op de Westersche volken moet het Russische leger nog voor het eerst behalen. In vijftien jaren strijdens met *Napoleon* heeft het geen enkel militair voordeel van overwegend belang behaald. *Napoleon* heeft het op ieder' veldslag verwonnen en tot in het hart van het land teruggedrongen. De Russen geven hoog op van 1812. Zij beroemen er zich bij elke gelegenheid op, en trekken er het gevolg uit, dat zij niet te overwinnen zijn, alsof zij de vernietiging van het schoonste leger, dat de wereld sedert *Julius Caesar* gezien had, aan de bekwaamheid van hunne veldheeren en aan den moed van hunne soldaten te danken hadden, en alsof die niet toegeschreven moest worden aan de woede der elementen, en het vermetel vertrouwen van een' held, die te veel op zijn geluk bouwde.'

GRIEKENLAND.

Een door den *Moniteur* medegedeeld schrijven uit Athene van den 20sten October meldt dat de struikrooverij zich allerwege in Griekenland dagelijks uitbreidde, en zegt verder: »Dit moet het gevolg van bijzondere omstandigheden zijn, want in den regel loopen de benden om dezen tijd des jaars uiteen, om voor den winter een heenkomen te zoeken en in het voorjaar de strooptogten te hervatten." De in dit berigt vervatte wenk wordt toegelicht door een ander schrijven uit Parijs, volgens hetwelk de struikrooverij in Griekenland door de Russisch-gezinde partij wordt aangemoedigd en bevorderd, als een middel om het land in gisting te houden en voor eenen opstand rijp te maken, en zijn juist daarom de Westersche mogendheden bedacht op middelen om dat kwaad te stuiten. — Er ligt niets onnatuurlijks in dezen wenk, maar toch willen wij doen opmerken, dat nergens 't zij in Italië, 't zij in Spanje, 't zij in Londen zelf, eenige gisting ontstaat, of telkens gaan er stemmen op, die deze aan Russischen invloed toeschrijven.

Volgens berigten uit Athene van den 26sten, had de Grieksche regering de meest krachtige maatregelen genomen, om de rooverijen, waardoor het land zoozeer geplaagd wordt, te onderdrukken.

SPANJE.

De commissie uit de Cortès, belast met de grondslagen voor te stellen, waarop de nieuwe kieswet zal rusten, heeft onder anderen bepaald dat men, om verkiesbaar te zijn tot lid van den senaat, een jaarlijksch inkomen moet hebben van 30,000 realen, voortspruitende uit grondeigendom of uit een pensioen, of 4000 realen jaarlijks in directe belastingen moet betalen. Om verkiesbaar te zijn voor de kamer van afgevaardigden, moet men 2000 realen jaarlijks in de belastingen betalen, of eene rente genieten van 12,000 realen, insgelijks uit grondeigendom voortspruitende. Er zal één afgevaardigde worden gekozen op de 35- of 40,000 zielen, en één senator op 60- à 65,000 zielen. Voor elken afgevaardigde moeten er minstens 400 kiezers zijn; indien dit aantal niet bereikt wordt, zal men het aanvullen door de hoogste belastingschuldigen die er op volgen. In de provincie Madrid zal iemand noch tot afgevaardigde noch tot senator kunnen worden gekozen, die een openbaar ambtenaar is en met het een of ander gezag, welk ook, is bekleed; in eene andere provincie kan hij echter verkozen worden. De ambtenaren in de provinciën kunnen gekozen worden in de provincie waar zij hun gezag uitoefenen. De verkiezing zal provinciewijze en niet in districten plaats hebben.

De Spaansche consul te Haïti, de heer *Cruzat*, die door Keizer *Faustinus* beleedigd is, is te Madrid aangekomen, om bij het gouvernement klagten tegen den zwarten Keizer in te brengen.

DUITSCHLAND.

De uitvinding van eene schrijfmachine heeft door den luitenant-ingenieur *Schmidt* eene zoodanige volmaking erlangd, dat haar algemeen, door deskundigen aanbevolen gebruik niets meer in den weg staat. Het schrijfpapier rust op eene glazenkast, zoo breed, dat twee of ook drie bladen van gewoon formaat met behoorlijke tusschenruimten gevoegelijk naast elkander liggen kunnen. Over de lengte van de kast loopt een metalen staf, waaraan drie stalen pennen zóó vastgemaakt zijn, dat zij door middel van een fijn mechanisme voor allerlei beweging geschikt zijn. Van de middelste pen bedient zich de schrijvende, en al zijne bewegingen worden door de beide andere pennen in volledige gelijkvormigheid medegemaakt.

— Den 29sten October begon te Berlijn voor de criminele regtbank de behandeling der zaak, wegens verraad gepleegd met telegrafische depêches, door personen daartoe omgekocht. De eerste beschuldigde is *Janke*, voormalig chef van het bureau van den rijks-telegraaf te Berlijn, 36 jaren oud, met eereteekenen versierd. Zijn zwager, de voormalige onder-telegrafist *Eichman*, oud 31 jaren, insgelijks met eereblijken op de borst, is de tweede beschuldigde. De derde en vierde beschuldigden, de bankier *Louis Meijer* en de koopman *J. M. Goldberg*, worden aangeklaagd, van het door de beide eersten gepleegde verraad tot hun nut en voordeel te hebben aangewend. *I.* en *J. Reichenheim*, twee handelsbedienden, moeten de tusschenpersonen zijn geweest. *I. Reichenheim* werd met *Janke* op heeterdaad betrapt, en eene depêche bij hem gevonden, waarmede het verraad was gepleegd. De regtbank zal zich verscheidene dagen met deze zaak hebben bezig te houden.

— Te Berlijn neemt de cholera aanmerkelijk af. Het totale cijfer der door de epidemie aangetaste personen beloopt aldaar 2105, daarvan zijn gestorven 1281, hersteld 557, blijven in behandeling 267.

Ook te Weenen blijft de cholera afnemen. Sedert het begin der ziekte zijn aldaar 6624 aangetast, 3545 hersteld, 2891 overleden.

— De regering van Hannover zal binnen kort overgaan tot den aanleg van een spoorweg tusschen Bremen en Geertemunde, als het beste middel om de gunstige ligging van laatstgenoemde haven dienstbaar te maken aan de ontwikkeling en uitbreiding der handelsbetrekkingen tusschen Hannover en het Tolverbond langs transatlantischen weg.

— Te Oravitza, in Hongarije, is dezer dagen eene boerin gestorven, in den ouderdom van 115 jaren.

DENEMARKEN.

De dagbladen deelen thans de memorie mede, welke de Deensche regering aan alle die mogendheden heeft toegezonden, welke zij heeft uitgenoodigd tot de conferentiën nopens de regeling van den Sondtol, die waarschijnlijk in het laatst van deze maand te Koppenhage zullen gehouden worden.

In deze memorie wordt eerst gewaagd van de beweging sinds geruimen tijd tegen het heffen van den tol gerigt, welke beweging steeds op een verkeerd begrip gebouwd was zoowel wat het *regt* betreft, volgens 't welk de tol door Denemarken werd geheven, als de wijze waarop het dat regt uitoefende.

Onder wijlen Koning *Christiaan VIII*, den voorganger van den tegenwoordigen Koning, kwam, ten gevolge der onderhandelingen tusschen Denemarken, Engeland en Zweden gevoerd, eene herziening van het tarief tot stand. Eenigen tijd bleef nu de zaak rusten. *Christiaan VIII* had nadere wijzigingen en herzieningen op het oog. Hij werd hierin verhinderd door den oorlog met Sleeswijk-Holstein en zijne gevolgen. Later brak de oorlog in het Oosten uit. Indien Denemarken, om tot eene solutie te geraken, het tegenwoordige oogenblik heeft gekozen, is het omdat men het in een' toestand heeft gebragt, welke het daartoe verpligt.

Van alle regeringen zijn de Vereenigde Staten van Noord-Amerika de eenige, welke de *bevoegdheid* van Denemarken om den Sondtol te heffen, hebben bestreden. De gezant dier Staten bij het Deensche hof heeft bij nota van den 14den April de overeenkomst van den 26sten April 1826 opgezegd, de eenige waarbij, ten aanzien van Amerika, van den tol gewag wordt gemaakt.

Uit de verklaringen van den Amerikaanschen gezant blijkt, dat het doel der opzegging is, de Amerikaansche schepen te ontheffen van het betalen van den tol, hetwelk volgens de zienswijze van Denemarken, geen noodzakelijk gevolg is van het ophouden der conventie.

Dit heeft voor Denemarken een' nieuwen staat van zaken te weeg gebragt en de vroegere denkbeelden als problematisch doen schijnen. Denemarken wenscht de herziening van het tarief; maar noch Amerika noch andere staten zullen zich daarmede tevreden stellen. Het laat derhalve de herziening ter zijde liggen, zonder daarvan geheel af te zien.

De memorie gaat van de vooronderstelling uit, dat de andere regeringen de herziening niet als geschikt beschouwen om het conflict te vermijden, en Denemarken zouden uitnoodigen andere voorstellen te doen. Men verlangt echter eene definitieve schikking, waarbij de tol worde opgeheven, zonder de regten der Deensche kroon te krenken. De kapitalisering komt derhalve als het meest geschikte middel voor. Eene hoofdvoorwaarde echter is het, dat de kwestie niet als eene handel- of geldkwestie, maar als eene staatkundige worde behandeld. Daarom herinnert de memorie de geschiedenis van het ontstaan van de Sondtol-regten, de rol, welke de tol in de staatkunde van het Noorden van Europa heeft gespeeld, en doet opmerken, dat zulk eene opvatting aan de onderhandelingen het haar passende hooger karakter zoude geven.

De wensch in de depêche uitgedrukt, dat de onderhandelingen in de maand November te Koppenhage geopend zullen worden, wordt hier herhaald en gemotiveerd. Zonder op de besluiten te willen anticiperen, wil Denemarken den grondslag aanwijzen, waarvan de aanneming het quotum kon bepalen der bijdrage van de resp. staten met betrekking tot de van hunnen handel en scheepvaart geheven tol. De Sondtol wordt geheven deels van de schepen en deels van de ladingen, de laatste zijn de eigenlijke Sondtol-regten, terwijl de eerste meer zijn een tol voor vuurtorens, enz. Vroeger was het denkbeeld geopperd om als uitsluitende basis der kapitalisering de nationaliteit aan te nemen der schepen, welke door de zeestraten varen. Dit zou echter alles behalve billijk zijn, vermits het getal der schepen, welke aan eene natie behooren en den Sond passeren, geenszins het quotum vertegenwoordigen, hetwelk deze natie aan den tol bijdraagt, welke inzonderheid van de goederen geheven wordt. Het ware dus met den waren staat van zaken meer overeenkomstig, om tot basis der verdeeling de hoeveelheid der goederen aan te nemen, welke den Sond en de Belt passeren. Men zou derhalve kunnen overeenkomen, dat de onderscheidene Staten, Denemarken er onder begrepen, zullen bijdragen in verhouding der hoeveelheid goederen, welke uit hunne havens uitgevoerd en in de Oostzee, indien zij door de zeestraten gaan, ingevoerd worden of die langs denzelfden weg uit de Oostzee uitgevoerd in hunne havens worden geimporteerd. Indien men dezen grondslag met dien van de nationaliteit der schepen vereenigde, dan zou men tot eene billijke oplossing komen. — Het is tot heden toe niet bekend, hoe deze memorie bij de verschillende mogendheden is opgenomen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 31 October.

Bij besluit van H. M. is de minister van oorlog, lord *Panmure*, benoemd tot grootkruis van de Bathorde.

— De oudste dochter onzer Koningin heeft onlangs gedurende haar verblijf te Balmoral zulk eene fraaije teekening vervaardigd (voorstellende een op het slagveld stervenden krijgsman), dat een kunsthandelaar daarvoor £ 800 heeft gegeven, welke de prinses alstoen geheel ten behoeve van de gekwetsten in de Krim heeft afgestaan.

— De *Times* toont zich zeer tevreden over de benoeming van generaal *Codrington* tot opperbevelhebber in de Krim. Deze is nog geen 50 jaren, is in 1821 in dienst getreden, en werd eerst in 1854 generaal. In de Krim heeft hij sinds de landing gekommandeerd en bij elk gevecht heeft hij zich als een uitstekend overste getoond. De ondervinding van één jaar in het Taurische schiereiland geldt meer dan die men als militair secretaris in Spanje of in de gevechten met de bergbewoners in Azië kan opdoen, zegt de *Times*. Daarbij kent hij de troepen en de officieren, en men kan dus verwachten, dat hij op de hoogte zal wezen, om met het leger te doen, wat er mede kan gedaan worden.

De *Times* keurt voorts den maatregel der Engelsche regering tegen de uitgewekenen op Jersey goed. Deze toch hebben de gastvrijheid, die zij genoten hebben, misbruikt, de schuilplaats, die hun verleend is, geschonden, de Koningin beleedigd, de alliantie van Engeland met Frankrijk zoeken te doen verbreken, en den dood beraamd van den bondgenoot, dien Engeland gekozen heeft. Van al deze vergrijpen moeten zij nu ook de gevolgen ondervinden. Ten slotte raadt dat dagblad hun aan, om van de les, die hun gegeven is, gebruik te maken, want zoo zij in hunne plannen volharden, dan kon hun wel eene harder straf dan eene bloote verandering van verblijfplaats opgelegd worden.

Het dagblad *le Nord* daarentegen laat het berigt van de uitdrijving van den heer *Victor Hugo c.s.* vergezeld gaan van menige scherpe aanmerking. In dat orgaan wordt onder anderen aangemerkt, dat de Engelsche regering ook ditmaal weder eene bijna slaafsche onderwerping betoont aan den wil van den Franschen Keizer, en thans niet meer, als vroeger, kan zeggen, dat elke vreemdeling op Britsch grondgebied voor haar even heilig en onschendbaar is, als de Engelsche burger zelf. Volgens *le Nord*, heeft de Koning van Pruissen, hoe zwaar ook beleedigd en verguisd door het dagblad de *Times*, te vergeefs en bij herhaling aangedrongen op het nemen van maatregelen, opdat aan de buitensporige taal van dat orgaan een einde zou worden gemaakt; — gaat dat blad nog dagelijks voort met het beschimpen van den Koning van Napels en den Keizer van Oostenrijk, en zouden die beide monarchen te vergeefs trachten om dien staat van zaken te doen ophouden; — moet eindelijk niet uit het oog worden verloren, dat het nog niet lang geleden is, dat de *Times* en andere voorname Engelsche dagbladen juist hetzelfde in het Engelsch verkondigden, wat thans ten aanzien van den Franschen Keizer, door de schrijvers van *l'Homme*, den heer *Hugo* en de andere uitgewekenen, in het Fransch is gezegd.

Vermoedelijk zullen inmiddels de personen, die van Jersey zijn uitgedreven, zich op het eiland Guernsey vestigen. Het zal echter de vraag zijn, of zij daar hunne aanvallen tegen de Fransche bewindslieden zullen kunnen voortzetten. Op den 1sten November moeten de uitgewekenen het eiland Jersey hebben verlaten.

Nog sterker laat zich de *Daily News* tegen den door de regering genomene maatregel uit: Wat hebben, zoo lezen wij daar, de uitgewekenen misdreven? Zij hebben datgene in 1855 van Keizer *Napoleon* gezegd, wat sir *Ch. Wood*, sir *J. Graham* en de hertog *van Newcastle* in 1851 als ministers openbaar uitgesproken hebben. Engelsche ministers en dagbladen gewagen daarvan niet meer, omdat zij gelooven, dat Frankrijk aan de op den *coup d'état* gebasseerde regering zijne symphatie heeft verleend. De uitgewekenen op Jersey gelooven dat niet, en spreken dus thans even als vroeger. Welke zienswijze van deze twee uiteenloopende de juiste is, is eene zaak, die wij niet zullen beslissen. Het zij genoeg dat iemand deze en gene weer eene andere zienswijze heeft en die uitspreekt, zonder dat men het regt heeft zijne beoordeeling te straffen. Wanneer de drukpers in Engeland vrij is, dan zijn beide beoordeelingen veroorloofd. Iemand eene straf te doen ondergaan, omdat hij zich ten gunste van dezen of genen uitlaat, is eene groote inbreuk op de vrijheid der drukpers. Was *Napoleon* niet het hoofd van Frankrijk en leefde Engeland niet in vrede en vriendschap met Frankrijk, toen de ministers sir *Ch. Wood*, sir *James Graham* en de hertog *van Newcastle* alsook de Londensche dagbladen van hem in nagenoeg dezelfde bewoordingen spraken als thans de uitgewekenen doen? Aangenomen dat de president der Fransche republiek in 1851 deswege eene klagt had ingebragt, zoo zou hij stellig ten antwoord bekomen hebben: » Wanneer gij u gekrenkt voelt, dan staat u de weg tot de Engelsche regtbanken open, even als hij in 1782 aan de Koningin van Frankrijk en in 1803 aan uw' oom, den eersten consul, open stond." — En had er in het hart onzer ministers een greintje der Britsche grootmoedigheid en moed gehuisvest, dan zouden zij thans hetzelfde antwoord gegeven hebben. Wij hebben goeden grond om te gelooven, dat het de Fransche regering is, die van ons kabinet de uitzetting der bannelingen geëischt heeft.

— Volgens eene door onze geachte dagbladen als aannemelijk medegedeelde berekening, is de opbrengst van den tarweoogst dezes jaars hier te lande te stellen op 15,187,500 quarters en de jaarlijksche comsumtie op 18 millioenen quarters. Er zou dus een tekort zijn van 2,810,500 q.; dat is een weinig meer dan de helft van den gemiddelden jaarlijkschen invoer gedurende de vijf laatste jaren. Vermits echter het gebruik minder dan gewoonlijk is; uit hoofde van de hooge prijzen, en omdat de oogst ongeveer drie weken later dan gewoonlijk binnengekomen is, berekent men, dat slechts in eene behoefte van één millioen quarters door aanvoer uit het buitenland voorzien zal behoeven te worden, en dat dit gemakkelijk zal kunnen geschieden door den rijken oogst in Noord-Amerika.

— Het vertrek van het Duitsche legioen naar de Krim is gekenmerkt geworden door een romantisch voorval. L.l. Maandag avond ontdekte men, dat een der militairen eene schoone jonge Fransche vrouw was, de echtgenoot van een Zwitsersch soldaat van dit regement. Deze moedige vrouw was langs den gewonen weg in dienst genomen, en in den wapenhandel geoefend, doch eerst aan boord van het schip ontdekte men hare sekse, waarop de kolonel beval haar aan den wal te brengen; zij smeekte echter zoo vurig en hare bede werd zoo sterk en zoo algemeen door de kameraden haars mans ondersteund, dat haar werd vergund hem als soldaat te vergezellen, naardien zij uitdrukkelijk verlangde nevens haren echtgenoot te strijden of te sterven. De geestdrift van het geheele regement over dit voorval is algemeen en eenige bezoekers van het schip waren door de kordaatheid en het fiksche voorkomen dezer brave vrouw derwijze getroffen, dat in een oogenblik ruim £ 20 voor haar werd bijeengebragt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 October.

De Keizer heeft bevolen, dat de tentoonstelling tot aan het einde der maand zal blijven opengesteld; hierbij is het aan de tentoonstellers en aan de commissarissen van buitenlandsche gouvernementen vrijgelaten zich met hunne producten eerder te verwijderen.

Thans is, op eenige duizende francs na, bekend het cijfer der ontvangsten van de maatschappij van het tentoonstellingsgebouw, tot op den 25sten dezer. Zij bedragen 2,400,000 francs, zoodat het aan de maatschappij, de door haar te betalen kosten in aanmerking genomen, niet mogelijk was den coupon aan de aandeelhouders te voldoen. De staat, welke de betaling daarvan gewaarborgd had, heeft zich daarmede moeten belasten.

— Vierenveertig vleeschhouwers dezer hoofdstad hebben voor het hof van politie teregt gestaan wegens overtreding der ordonnantie van den 1sten October op de zetting van het vleesch; de overtredingen bestonden in het niet plaatsen van den prijs op het vleesch; in het boven den gestelden prijs verkoopen; in het weigeren om zonder toevoeging van beenderen te verkoopen, enz. Al de overtreders zijn gestraft hetzij met 2 francs of 15 francs boete, dan wel met boete en bovendien één of twee dagen gevangenis.

— In eene partikuliere correspondentie van de *Amst. Ct.* uit Parijs lezen wij het volgende:

» De Keizer, die volgens de rapporten van maarschalk *Pelissier* zich met de hoop had gevleid zijne troepen nog vóór den winter de gansche Krim te zien bezetten, moet, het zij hem lief of leed, deze zoo vurig gekoesterde hoop opgeven, en naar het schijnt zou de veldtogt voor dit jaar als geëindigd mogen worden beschouwd, zoodat de legers welhaast hunne winterkwartieren zullen betrekken. Eenige regementen echter, die zich steeds, zoo als ik u reeds vroeger schreef, vijandig hebben getoond tegen eene tweede overwintering in de Krim, zullen naar Frankrijk scheep gaan en door andere worden vervangen.

» Men verzekert mij, dat eenige dagen voor het vertrek van den hertog *van Braband*, de Keizer, met hem alleen zijnde, hem het aanbod zou hebben gedaan aan hem en zijnen broeder en zuster hun deel in de geconfiskeerde goederen van het huis *Orleans* weder te geven; doch de Belgische vorst zou geantwoord hebben, dat hij zijne partikuliere belangen van die der overige leden zijner familie niet scheiden en geene gedeeltelijke restitutie aanvaarden kon. De Keizer voegde er bij, dat al wilde hij ook, het hem niet meer mogelijk was het decreet geheel in te trekken, daar reeds een groot gedeelte der goederen hunne bestemming hadden ontvangen. Het gesprek bepaalde zich daarbij.

» De Keizer bevond zich dezer dagen in eene vrij moeijelijke positie. Eene deputatie van notabelen uit Kanada, naar Parijs gekomen ter gelegenheid der wereldtentoonstelling, had eene audiëntie bij den Keizer bekomen onder voorwendsel van Z. M. geluk te wenschen met de zege van het Fransche leger in de Krim. In dien geest begon dan ook inderdaad de redenaar der deputatie het woord te voeren; maar welhaast van thema veranderende, herinnerde hij, dat Kanada lang deel had gemaakt van Frankrijks overzeesche bezittingen, nog immer dien tijd betreurde en dat slechts een teeken des Keizers zou noodig zijn, opdat de bevolking het Britsche juk zou verbreken, dat haar immer zwaar op de schouders had gewogen. Hoewel deze redevoering welligt 's Keizers geheime gevoelens streelde, was zij echter te verontrustend voor Engeland, dan dat de Keizer er zich niet in zeer moeijelijken toestand door gebragt moest zien. Hij antwoordde dus met eene zeer onbeduidende dankbetuiging en liet onmiddellijk aan de dagbladen verbieden de redevoering mede te deelen."

— De *Moniteur* deelt de vereffening van het geschil tusschen de Fransche en Napelsche regeringen in de volgende bewoordingen mede:

» Den 15den Augustus j.l. is aan boord van het vaartuig *la Gorgone*, behoorende tot de keizerlijke marine, geankerd in de haven van Messina, het feest des Keizers gevierd. De militaire kommandant dezer zeehaven heeft, niettegenstaande hij was onderrigt van hetgeen er zou gebeuren, door tusschenkomst van den vice-consul van Frankrijk en den burgerlijken bestuurder van Messina, zich niet gehouden aan de tusschen bevriende natiën in zwang zijnde gebruiken, en heeft de Napolitaansche vlag niet doen hijschen.

» De regering des Keizers heeft zich beklaagd over het nalaten van dit blijk van beleefdheid; waarop de minister van buitenlandsche zaken der Beide-Siciliën, op last van zijnen Souverein, aan den gevolmagtigden gezant van Napels bij het keizerlijke gouvernement eene nota heeft doen toekomen, welke gelukkig een einde maakt aan deze onaangename gebeurtenis. De Napelsche regering geeft daarin haar leedwezen te kennen over de omstandigheid, dat de militaire bevelhebber van Messina geen gevolg heeft gegeven aan de uitnoodiging van den burgerlijken bestuurder, en verzekert voorts, dat door bepaalde instructiën voortaan in de havens der Beide-Siciliën verzuimen zullen worden voorgekomen als die, welke de regtmatige gevoeligheid van de regering des Keizers hebben gaande gemaakt."

Men maakt de aanmerking, dat thans de zaak wel met Frankrijk is geschikt, doch dat zulks nog geenszins met Groot-Brittanje het geval is.

— De generaal *Regnauld de Saint Jean d'Angély*, die wegens eene ziekte de Krim heeft verlaten en naar Frankrijk is teruggekeerd, heeft heden weder het opperbevel over de keizerlijke garde in de hoofdstad aanvaard.

— De internationale wetenschappelijke commissie voor de doorgraving van de landtong van Suez, was gisteren bij den heer *de Lesseps* aan een gastmaal vereenigd, dat onder anderen ook werd bijgewoond door den Nederl. minister van staat, *J. J. Rochussen.* De commissie vertrekt in de eerste dagen van November van Marseille naar Egypte.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 1 November.

De leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal zijn thans aangeschreven, dat de werkzaamheden dier Vergadering den 7den November aanstaande zullen worden hervat.

— Bij kon. besluiten van den 31sten Oct., is op hun verzoek eervol ontslag verleend aan de heeren *W. de Graaff* en *G. A. van Everdingen*, als ontvangers der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Maashees c. a. en te Markelo, en aan den heer *W. C. Jorissen*, als controleur te Purmerend.

— Naar men verzekert, heeft Z. K. H. de prins *van Oranje* zich aan boord van Zr. Ms. fregat *Doggersbank* gekenmerkt door een uiterst minzaam en goedhartig karakter, zoodat hij zich de innige hoogachting en liefde tot zelfs van den ruwsten matroos heeft verworven. Gedurende de reis en bij het verlaten van het schip, gaf hij, zoowel in het algemeen als in het bijzonder, menig blijk van gepaste gulhartigheid en tevredenheid over de equipage.

— Door Z. M. den Koning der Belgen is aan den heer *C. W. Mieling* te 's Hage de *groote gouden medaille* geschonken voor de uitgave van het werk in chromolithographie, getiteld: *Illustrations d' Orchidées des Indes Orientales.*

— Er heeft zich te dezer stede eene commissie gevormd uit de Remonstrantsche broederschap alhior, die zich in verbinding heeft gesteld met de hoofdcommissie te Amsterdam, tot het oprigten van een monument ter eere van wijlen den hoogleeraar *A. des Amorie van der Hoeven.* Reeds is tot dat einde aan de leden dier gemeente, alsook aan eenige ingezetenen, eene lijst tot inschrijving voor dat doel aangeboden.

AMSTERDAM, 1 November.

In den gemeenteraad alhier wordt ernstig beraadslaagd over het nemen van eenen financiëlen maatregel, ter voorziening in de dringende behoeften, die ten gevolge van buitengewone omstandigheden voor die stad bestaan, en zijn daartoe eenige plannen voorgesteld tot daarstelling van eene vlottende schuld door uitgifte van thesauriebiljetten. De discussiën hierover zijn bepaald op den 7den dezer.

LEIDEN, 1 November.

Heden werd alhier tot doctor in de beide regten bevorderd de heer *L. J. H. Bouman*, na openbare verdediging van eene *proeve over collisie van schepen.* Dit is de eerste maal, dat in de faculteit der regtsgeleerdheid gebruik is gemaakt van de bevoegdheid, bij Zijner Majesteits kabinets-missive van den 27sten Junij 1855 aan curatoren geschonken, om hen, die dit verlangen, te magtigen het bij art. 107 van het koninklijk besluit van den 2den Aug. 1815 genoemde en voor de promotie vereischte proefschrift *in de moedertaal* te schrijven.

Het oordeel over deze verandering loopt, gelijk gewoonlijk, bij al wat nieuw is, uiteen, en het is ook niet te verwachten dat de vroegere gewoonte op eens geheel zal verlaten worden, maar het vindt intusschen hier te Leiden vele voorstanders, dat, wanneer de aard van het onderwerp zulks medebrengt, de moedertaal gebezigd worde.

's HERTOGENBOSCH, 1 November.

Het provinciaal geregtshof van Noord-Brabant heeft den heer *Jacob van Hasselt*, die verleden Donderdag teregt stond wegens bigamie, schuldig verklaard en veroordeeld tot 5 jaren gevangenisstraf, krachtens art. 340 wetboek van strafregt, art. 2 en 4 der wet van den 29sten Junij 1854. Het hof heeft de goede trouw van den beschuldigde als niet bewezen aangenomen, omdat hij bij het aangaan van zijn tweede huwelijk opgaf *ongehuwd* te zijn.

De regter nam aan, dat de bewering van onwettigheid van zijn eerste huwelijk, omdat, volgens zijn' verdediger, de bekendmakingen daarvan hier te lande niet hadden plaats gehad, ongegrond was, dewijl het niet blijkt dat in de acte, welke dat huwelijk constateert, de bepalingen en formaliteiten, welke in Nederlandsch-Indië tot de wettigheid van een huwelijk worden gevorderd, niet zouden zijn in acht genomen.

De veroordeelde is onmiddellijk van deze uitspraak in cassatie gekomen.

ASSEN, 2 November.

Bij kon. besluit van den 30sten Oct. is aan mr. *S. J. Oosting*, burgemeester der gemeenten Beilen en Westerbork, op zijn verzoek, eervol ontslag uit die betrekking verleend.

— Er heeft weder eene poging tot brandstichting in de koloniën der Maatschappij van Weldadigheid te Veenhuizen plaats gehad. Het is de kolonist *IJbert Schild*, welke daarvan wordt beschuldigd, en die ook bereids heeft bekend. Er is reeds een bevel van gevangenneming tegen hem verleend. — In den laatsten tijd hebben gedurig zulke pogingen plaats gehad; niet altijd echter is de drijfveer wraak, ook is het dikwijls enkel de zucht om uit de koloniën te komen.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 3den November.

Aanwezig: de heeren SLOT, OUDEMAN, TRIP, MULLER, V. ITTERSUM, ROELFSEMA, V. HOUTEN, ONNES, DE SITTER, CREMERS, EDELINCK, MEIJER, GEERTSEMA, DOMMERING. V. HEIJNINGEN BOSCH, LOHMAN, WICHERS, DE LA FAILLE, QUINTUS en V. IMHOFF.

Aan de orde wordt gesteld:

1) *Ontwerp-besluit tot af- en overschrijving van eene som van f* 750 *van den post voor onvoorziene uitgaven op dien van de pensioenen, voor de dienst van* 1855. — Aangenomen.

2) *Ontwerp-besluit tot af- en overschrijving van eene som van f* 4000 *van den post voor onvoorziene uitgaven op dien van het onderhoud van wegen en plantsoenen, voor de dienst van* 1855. Deze overschrijving is noodzakelijk ten gevolge van de kosten tot digting van de doorbraak in den weg bij Nieuwe Schans, welke gezamenlijk bedragen *f* 3913.

De heer ONNES wenscht, dat de hier bedoelde declaratiën eerst worden onderzocht door de poldercommissie. — Nadat hierover door eenige heeren het woord was gevoerd, wordt besloten het onderzoek der ingediende declaratiën op te dragen aan de commissie, die vroeger de dijkbreuk heeft opgenomen, bestaande uit de heeren TRIP, VAN HOUTEN, den gemeente-ontvanger en, in plaats van den heer SWAAGMAN, EDELINCK.

3) *Missive van den hoogleeraar* J. A. C. ROVERS, *d.d. 25sten Oct., verzoekende een eervol ontslag uit zijne betrekking als curator van het sted. gymnasium.* — Toegestaan, onder dankbetuiging voor de vele in die betrekking bewezen diensten.

4) *Rekest van den gewezen buitengewoon-commies* G. UCHTMAN, *verzoekende de gewone jaarlijksche toelage van f* 100 *ook weder over* 1856 *te mogen ontvangen.* — Toegestaan.

5) *Rekest van* H. H. SPIERS *te Stads-Kanaal, verzoekende de door hem ter beschutting zijner behuizing geplante boomen op den weg langs het Boerdiep, tot nader order te mogen behouden.* — De veencommissie, in wier handen dit verzoek gesteld was, zegt, dat de boomen wederregtelijk zijn geplant; daar evenwel de stad op dit oogenblik geen belang heeft om die boomen te doen wegruimen, adviseert zij het verzoek toe te staan, tot dat de wegruiming door burg. en weth. zal zijn gelast. — Aangenomen.

6) *Rekest van* A. H. BANES *te Stads-Kanaal, verzoekende een heem aan het Stads-Kanaal in huur te mogen ontvangen, liggende naast de school van den heer* MIDDEL. — Burg. en weth. stellen voor, het verzoek af te wijzen, omdat de veencommissie bezwaar vindt, een huis te laten opbouwen, dat het licht van de school zoude kunnen betimmeren. — Aangenomen.

7) *Twee rekesten van* A. J. KNOPPIEN en H. P. VAN ENO, *verzoekende heemsteden aan het Stads-Kanaal in erfpacht te mogen ontvangen.* — De veencommissie heeft hiertegen geen bezwaar. — Toegestaan, onder goedkeuring van Ged. Staten.

8) *Drie rekesten van* G. A. MEIJER, T. F. SWART *en* H. J. ONNES, *verzoekende de weder-inhuring van landen aan den Dollard.* — In handen van de polder-commissie gesteld.

9) *Verzoek van* H. EBBENS *en* J. R. BUREMA, *dijkregters te Nieuw-Beerta, om een stukje grond te Nieuwe Schans weder te mogen inhuren.* — In handen van de poldercommissie gesteld.

10) *Missive van den rentmeester der stadsveenen en Ter Apel, inhoudende het verzoek van* L. R. SCHORTINGHUIS, *ontvanger te Ter Apel, om weder-inhuring van huis en tuin.* — Op advies van de veencommissie toegestaan, onder goedkeuring van Ged. Staten.

11) *Rapport van de commissie, belast met een regtskundig onderzoek tot het geregtelijk vervolgen van* J. H. Koch *en* B. Sinninge *te Stads-Kanaal*, bij monde van den heer Quintus. Daar deze personen niet de vereischte toestemming hebben verkregen tot overdragt van de door hen gebruikt wordende heemen en zij niet als meijers bij de stad zijn ingeboekt en zij dus die goederen niet regtens in gebruik hebben, stelt de commissie voor te besluiten, tegen beide eene regtsvordering in te stellen daartoe strekkende, dat zij ongeregtigd zullen worden verklaard tot het gebruik der heemen, in eigendom aan de stad Groningen toekomende, met last om die te verlaten en dat zij zullen worden veroordeeld in de te maken kosten en in de kosten van het geding. — Besloten dit advies aan te nemen, onder goedkeuring van Ged. Staten en worden burg. en weth. tot de uitvoering gemagtigd.

12) *Rekest van* A. J. Hart, *koopman alhier, verzoekende hem te magtigen tot voortzetting van zijnen handel in vodden en oude metalen in zijn pakhuis, gelegen in de Wipstraat.* — De weth. Trip heeft hiervan procesverbaal opgemaakt. Deze heeft geene vrijheid gevonden tegen het verzoek te adviseren en stelt voor het toe te staan tot wederopzegging toe. — Aangehouden.

13) *Rekest van* J. B. Stompe, *vleeschhouwer en koemelker, verzoekende de koemest van de in zijnen stal staande koeijen achter zijn huis te mogen opzetten.* — Ook in deze zaak is proces-verbaal opgemaakt door den weth. Trip, die adviseert het verzoek toe te staan, mits om de mestvaalt heen eene schutting geplaatst worde, en wel tot wederopzegging toe, en zal de vergunning worden ingetrokken als iets anders dan koemest door hem wordt geborgen.

De heer de la Faille zal zich hiertegen niet verzetten, maar doet opmerken dat hier alles aankomt op de soort van mest. Is het zuivere koe- of paardenmest, dan kan dit voor de gezondheid niet schadelijk zijn, maar als ook afval van beesten, enz. daarbij wordt gevoegd, dan vreest hij, dat er weder eene van die foijers van verpesting zal ontstaan, die er nog te veel in de stad zijn.

De heer Quintus wil den weth. verzocht hebben bij het opmaken van de processen-verbaal ook de eigenaars van de belendende woningen te hooren, daar de informatiën bij de bewoners in den regel weinig licht over de zaak verspreiden en deze ook gewoonlijk daarbij geen belang hebben.

De heer Trip wil daaraan gaarne voldoen, mits buiten het proces-verbaal, daar, zooals de ondervinding heeft geleerd met een proces-verbaal opgemaakt ten behoeve van Ged. Staten, naar het oordeel van dezen in gevolge het reglement alleen de bewoners moeten worden gehoord.

De heer Wichers verklaart zich tegen het oprigten van nieuwe mesthoopen.

De voorzitter zegt, dat die zaak reeds eenigen tijd een punt van bepaald onderzoek bij burg. en weth. uitmaakt. — De zaak wordt hierop aangehouden.

Hierna worden de deuren gesloten.

Na heropening der deuren wordt nog het volgende behandeld:

14) *Rekest van* A. Busscher *e. a., te Winschoten*, verzoekende het gebruik tot wederopzegging toe van een gedeelte wal van Scheemda tot Winschoten, alsmede de verandering van de vaste afsluiting aldaar in een sluitboom, die naar welgevallen geopend en gesloten kan worden, ten behoeve van den aanleg van een algemeene drekstoep, waarvoor een stuk land aan dien trekweg door hen bestemd is. — In handen gesteld van de poldercommissie.

15) *Missive van de commissarissen der Spijsuitdeeling.* — Wordt besloten burg. en weth. te magtigen tot eene inschrijving in evenredigheid met de daarvoor op de begrooting gebragte som, met bijvoeging van wat voor de uitdeeling voor eene vierde maand vereischt wordt.

Na voorlezing der korte notulen wordt de vergadering gesloten.

GRONINGEN, 3 November.

Wij vernemen, dat Woensdag l.l. in het provinciehuis alhier eene bijeenkomst is gehouden van burgemeesters uit onderscheidene gemeenten van dit gewest, ten einde de voor deze provincie zoo belangrijke kwestie aangaande het massaal fonds van den wijn en de sterke dranken te bespreken. Uit ieder kanton waren twee burgemeesters afgevaardigd, zijnde uit het kanton Groningen de heeren L. T. Jorissen, burgemeester der gemeente Haren, en O. B. de Rheden van Swinderen, wethouder van Noorddijk; uit het kanton Zuidhorn L. J. Stratingh, van Hoogkerk, en A. S. Leuringh, van de Leek; uit het kanton Onderdendam mr. C. W. P. van Naerssen, van Bedum, en F. Plaat, van Middelstum; uit het kanton Appingedam mr. J. Potter van Loon, van Appingedam, en J. J. Borst, wethouder te Delfzijl; uit het kanton Winschoten dr. C. G. Plaat, van Beerta, en T. Borgesius, van Oude Pekela; uit het kanton Zuidbroek mr. G. Nauta, van Muntendam, en mr. J. Engelkens, van Wildervank, en uit het kanton Hoogezand mr. M. J. ter Haseborg, van Hoogezand, en H. B. ter Spill, van Sappemeer. De vergadering werd door den commissaris des Konings gepresideerd.

Genoegzaam alle aanwezigen hadden onbepaalde volmagt van de verschillende gemeenten uit ieder kanton, tot welker vertegenwoordiging op deze bijeenkomst zij waren benoemd. Met eenparige stemmen werd de wensch te kennen gegeven tot het behoud van het massaal fonds op den tegenwoordigen voet, en zijn de aanwezigen, na eenige deliberatiën, mede met eenparige stemmen overeengekomen, aan de gemeente Groningen voor te stellen, dat deze zal genieten 40 procent van dat fonds, mits jaarlijks niet te boven gaande de som van *f* 50,000 en niet dalende beneden de som van *f* 40,000, en zulks provisioneel voor den tijd van 4 jaren.

— Dezer dagen is op de veemarkt te *Winschoten* een aantal runderen ter verkoop aangeboden en verkocht, welke blijkbaar van Friesch ras zijn, en te oordeelen naar de buitengewoon lage prijzen, waarvoor ze zijn verkocht, afkomstig zijn van plaatsen in dat gewest, waar men zich van dezelve heeft ontdaan uit vrees dat ze door de besmettelijke longziekte waren aangetast, en daarna ter sluik in deze provincie zijn ingevoerd.

De commissaris des Konings in deze provincie hiervan onderrigt, heeft een ieder gewaarschuwd voor zoodanige runderen, daar hun aankoop, ofschoon bij den eersten opslag voordeelig, echter door mededeeling der zoo te vreezen besmettelijke longziekte aan ander vee, waarschijnlijk hoogst noodlottige gevolgen zal hebben.

Diegenen, welke zich in het bezit van zoodanige Friesche runderen van onbekende herkomst bevinden, worden tevens mede in hun eigen belang aangemaand te zorgen, dat ze niet met hun ander vee in aanraking komen, maar zooveel immer mogelijk afzonderlijk worden geplaatst en op de gezondheid van dit vee nauwlettend toezigt worde gehouden.

— Donderdag den 25sten Oct. j.l. begaven zich de gebroeders Z. te *Hornhuizen* aldaar ter jagt. In den namiddag van dien dag gelukte het den ijverigen gemeente-veldwachter van Vooren tegen G. Z. proces-verbaal te kunnen opmaken, aangezien deze van permissie noch acte voorzien ter jagt was. De jagthond werd door den eigenaar voor *vijf gulden* weer vrijgekocht; maar met den veldwachter ten aanzien van het overige jagttuig, bestaande in een dubbelloop-geweer, een kruidhoorn en een jagerstasch, waarin acht patrijzen, geen akkoord hebbende kunnen vinden, werd dit naar het kantongeregt te *Onderdendam* overgebragt, waar deze zaak nu verder zal moeten worden behandeld.

— Z. M. heeft bepaald, dat het besluit van den 6den October 1846, betreffende het stoken van gedistilleerd uit aardappelen, nog tot den 15den October 1856 in kracht blijft, of tot zoodanig vroeger tijdstip, als nopens deze stokerijen verder bij de wet zal mogen worden verordend.

Oostenrijksche dagbladpers.

Nopens de Oostenrijksche dagbladpers deelt het *Ausland* de volgende getallen mede. De jaren 1848 tot en met 1851 geven voor de uit Weenen door het rijkspostkantoor verzonden couranten eene steeds toenemende hoeveelheid aan en wel volgenderwijs opklimmende: in 1848 werden verzonden 1,189,934 exemplaren, in 1849 7,166,273, in 1850 8,538,749, in 1851 10,260,814; hierop had er in het jaar 1852 een teruggang plaats en wel tot 9,262,018 exemplaren, daarentegen in 1853 reeds weder het begin eener vermeerdering van het getal, en wel 9,791,743 exemplaren; en het aanzienlijk getal exemplaren in 1854, 13,390,151, bewees, dat de teruggaande beweging opgehouden had. Daar in 1855, voor zooverre men uit officiële opgaven kan afleiden, dagelijks ongeveer 60,000 exemplaren van onderscheidene tijdschriften uit Weenen verzonden werden, zoo was de raming van het aantal der in het loopende jaar door het postkantoor van Weenen te verzenden couranten op 15 millioen niet te hoog: een getal hetwelk bijna het zesvoudige van dat van 1848 is.

Bevolking van Frankrijk.

De officiële statistieke opgaven van 1851 zijn thans volledig uitgegeven en maken onderscheidene boekdeelen uit. Er blijkt uit, dat het getal inwoners van Frankrijk in 1851 bedroeg 35,783,000, ruim twee millioen meer dan in 1836. Op de quadraat-el woonden er 67,46. In 1851 waren er 7,385,000 huizen, huishoudingen 9,023,000; derhalve 1,22 huishouding en 4,84 bewoner door elkander in een huis; 3,95 in doorsnede op een huisgezin. Onder de bevolking van 1851 bevonden zich maar 381,000 vreemdelingen; daarvan 128,103 Belgen, 63,307 Italianen, 52,061 Duitschers, 20,357 Engelschen. Het getal gemeenten bedroeg 36,835, waarvan 2679 eene bevolking boven de 2000 zielen hadden. Tot het leger behoorden in 1851 337,000 man. Van de beroepen en bedrijven behoorden 14,318,000 tot den landbouw, 1,331,000 tot de fabrijken, tot de handwerken en handel 4,713,000, dienstboden 907,000. Men telde 217,000 bedelaars en vagebonden, 45,000 krankzinnigen, 30,000 doofstommen, 38,000 blinden, 15,000 eenoogigen, 9000 eenarmigen of zonder armen, 11,000 eenbeenigen of zonder beenen. Van elke 100 personen van het mannelijke geslacht zijn ongehuwd 56,04, van het vrouwelijke geslacht 51,99. Naar de geloofsbelijdenis waren er 34,931,000 Katholijken, 481,000 Hervormden, 268,000 Lutherschen, 74,000 Israëlieten, andere 29,831.

KERKNIEUWS.

Ds. *H. W. A. Verhoeff*, van Zuid-Beijerland, heeft voor het beroep naar Neuzen bedankt.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

HAMBURG, 3 November.

Men verneemt hier, dat wederom zeven Engelsche linieschepen uit de Oostzee in de haven te Kiel zijn aangekomen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 3 *November*.

Nederland Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.		$61\frac{7}{8}$.
Dito Dito	» 3	»	$73\frac{3}{8}$.
Dito Dito	» 4	»	$91\frac{3}{16}$.
Oostenrijk Metalliek	» 5	»	$62\frac{9}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$31\frac{13}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	$72\frac{1}{16}$.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	$65\frac{7}{8}$.
Spanje Onb. Stukken	» $1\frac{1}{4}$	»	19.
Dito Binnenl.	» 3	»	$31\frac{11}{16}$.
Portugal	» 3	»	$39\frac{11}{16}$.
Rusland Oblig. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$101\frac{1}{4}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	100.
Dito bij *Hope*	» 4	»	$77\frac{3}{8}$.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—

LONDEN, 3 *November*. Consols 88.

PARIJS, 3 *November*. Fransche 3 pCt. 66.90.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 1 Nov., *Tent* Maria, Lubeck; *Feddes* Drie Gezusters, Nijburg; *Alberts* Elschlea, Bremen.

TEXEL 31 Oct., *Kwint* Jantina, Demmien.

VLIE 29 Oct., *Rijf* Harlingen, Frederiks.; — 30 *Blok* 4 Gezusters, Memel; *Fokkes* Gebr. Fokkes, Koningsb.; *Duin* Jantina Frouwina en *Mulder* Marchina Cath., Dantz.; *Dirks* Zwaantje, Hoekzijl; *Schuring* Antje en *de Jonge* Margar. Hendrika, Frederiks.

HELVOET 31 Oct., *Klein* Alida Margar., Landscrona; *den Breems* Kleinkinderen, Bergen; — 1 Nov. *Leisler* Eendragt, Stockholm.

HOBART TOWN 31 Julij, *Swart* Senior, Londen.

SURINAME 24 Sept., *Visser* Eliza, 26 *Zeijlemaker* Cuba en 1 Oct. *Duinker* Triton, Amst.

PORTSMOUTH 29 Oct., *Meijer* Undina, Memel.

Bij DOUVRES 29 Oct., *Appel* Equator en *Kleinhouwer* Corn. Wern. Eduard, Rott. n. Bat.; *Kramer* Watergeus en *Hagers* Jan Daniël, Rott. n. Akyab.

Bij DUNGENESS 29 Oct., *de Haan* Dina, Rott. n. Cardiff.

Bij HASTINGS 29 Oct., *v. d. Tak* Sara Lydia, n. Bat., *Bouman* Adm. v. Kinsbergen, n. Akyab en *Tromp* Amboina, n. Kaap de G. H., alle 3 v. Rott.

BONESS 27 Oct., *Wijkmeijer* Anna, Frederiks.

NORTH SHIELDS 29 Oct., *Puister* Rika, Dordrecht.

SUNDERLAND 28 Oct., *Spijkman* Juliana Louisa, Havre; *Smit* Alegonda Rensina, Duinkerken.

HULL 28 Oct., *Drewes* Noordster, Memel; — 29 *Hansen* Prudenter, Koningsbergen.

HAMBURG 31 Oct., *Panjer* Vr. Wijka, Amst.

BREMERHAVEN 28 Oct., *Dirks* Vr. Sjouke en *de Vries* 5 Gez., Amst.

TRAVEMUNDE 29 Oct., *Bekkering* Beerendina Huges, Sunderland.

WARNEMUNDE 28 Oct., *Feiken* Alida Adriana en *Pronk* Gesina, Colberg.

SWINEMUNDE 29 Oct., *Krol* Joh. Wilhelm., Stolpem.; *Duintjer* Aukjen Gepkelina, Sevilla.

GOTHENBURG 25 Oct., *Pot* Freerk Jan, Harlingen.

BREVIG 18 Oct., *Wolkammer* Alberdina, Delfzijl.

LYNGOER 17 Oct., *Helmers* Hendr. Roelina, Delfzijl.

FREDERIKSTAD 18 Oct., *Dik* Annette Corn., Gron.; *Boer* Johannes en *Koster* Margaretha, Harl.; — 20 *Westenborg* Diewerdina, Gron.

DANTZIG 26 Oct., *Mulder* Feika Jantina, Rott.

In de GROOTE BELT 25 Oct., *Deen* Gezina Elsina, Harl. n. Aalborg.

HOLTENAU 28 Oct., *Jager* Magretha Antina, Memel n. Antw.; *Winter* Anna Johanna, Koppenh. n. Warde; — 29 *Struik* Dankbaarh., Stettin n. Antw.

RENDSBURG gepass. 27 Oct., *Kramer* Annette Cath. en *Woudstra* Jonge Kerst, Stockholm n. Schiedam; *Bakker* Zwaantina, Bandholm; *Waterborg* Johanna, Newc. n. Kiel; — 29 *Bontekoe* Vr. Geertruida, Elsfleth n. Odensee.

Vertrokken.

AMSTESDAM 31 Oct., *Tinholt* Aletta Augusta, Akyab; *Stapert* Urania, Suriname.

VLIE 30 Oct., *Wierenga* Anke Berg, Bordeaux.

HELVOET 1 Nov, *Goedknegt* Zwaluw, Nantes.

VLISSINGEN 29 Oct., *Slager* Jan Hendrik, Alexandria; *Witkop* Zwijger, Triest; *Goosens* Geertruida, Livorno; *Struik* Fenna Gerarda, Genua; — 30 *Kuipers* Maasnimph, Triest; *Huisman* Queenstown en *de Vries* Compact Goede Trouw, Newc.; *Stief* Charlotte, Memel; *Dik* Drie Gez. Giezen, avont.; *de Grooth Bakker* Catharina, Rostock.

ANTWERPEN 31 Oct., *de Jonge* Pollux, Hamburg; *Ekamp* Welv., *Zeven* Elisab. en *Faber* Joh. Wilhelm., avont.

MENDOCINA 13 Sept., *de Jong* Jan Hendrik, Sydney.

VALPARAISO 29 Aug., *Schaap qq.* Loevestein, Adelaide.

SURINAME 4 Oct., *Hilbrands* Anna, Amst.

MESSINA 11 Oct., *Jongman* Magretha Augusta, Girgenti en Hamb.

GENUA 25 Oct., *Smit* Albert Schuringa, Livorno.

YARMOUTH 28 Oct., *Palmer* Elizabeth, Rott.

CARDIFF 26 Oct., *Baggus* de Maas, Bilbao.

HAMBURG 30 Oct., *Meijer* Aaltina Helena, Gron.

BREMERHAVEN 28 Oct., *Dost* Vrouw Margaretha en *Dost* Elsina, Antw.; — 30 *Dallinga* Anna Hendrika, Leer.

ODENSEE 23 Oct., *Hasewinkel* Christ. en Catharina, Engeland.

SWINEMUNDE 27 Oct., *Scherpbier* Remke, Stockholm; *Kuiper* Hendr. Hillechina, Memel.

DANTZIG 27 Oct., *Visser* Anna Sophia, Halte.

PILLAU 29 Oct., *Gauthier* Catharina, Duinkerken; *v. d. Veen* Maria Janna Jacoba Berendina en *Post* Gesina, Londen; *Wijkmeijer* Margar., Arbroath; *Westers* Antina, *Mulder* Hiskia en *v. d. Poll* Postiljon, Amst.; *v. d. Leij* Albert van Panhuis, *Gatzen* Eliab. Helena en *Addens* Jantje Doornbos, Rott.; *Donema* Renske Hooites, Antw.; *Nepperus* Elisabeth, Dantzig.

Zeilklaar.

VENETIE 25 Oct., *de Groot* Jacoba Johanna, Konst.

CARLO FORTO 18 Oct., *Scherpbier* Argo, Brazilië.

GENUA 16 Oct., *de Lang* Goede Verwachting, Suriname.

STOCKHOLM 23 Oct., *Bekkering* Gesina, de Noordzee.

FREDERIKSTAD 15 Oct, *Voogd* Weldaad, Gron.; *Wever* Elisabeth Maria, *Oldenburger* Sara Maria en *Bart* Drie Gezusters, Harl.; *Sprik* Twee Gebroeders, de Lemmer; — 16 *Pot* Hoop, Delfzijl; — 18 *Wijma* Stad en Lande, Harl.; — 20 *Gust* Harmina en *v. Wattum* Hendrika, Gron.; *Smit* Anna Elisabeth en *Stomp* Fortuna, Harl.

In lading.

LONDEN 29 Oct., *de Boer* Henriëtte Maria, Port Philip.

LIVERPOOL 29 Oct., *Potjer* Geertr. Jacoba, Hamburg.

Groningen, 3 Nov. Heden binnengekomen de nieuwgebouwde koftjalk de Haven, groot 50 last, kapit. *J. G. Koning*, van Sappemeer, gebouwd bij *E. Meursingh*, te Hoogezand.

Zoutkamp, 2 Nov. Binnengekomen 1 Nov., *Waterborg* Fokkina, Memel; *Lever* Onderneming, Bremen.

Delfzijl, 2 Nov. Binnengekomen 1 Nov., *Barghoorn* Vr. Trientje en *Puister* Imke Giezen, Emden; *Pluktje* Tetsia, Dantzig; *Smedes* Pietronella Alberdina, Carolinerzijl.

Vertrokken 1 Nov., *Oetzes* de Hoop, Emden.

HJöRRING, 25 Oct. Kapit. *Sörensen*, van Engeland te Nyekiobing aangekomen, rapporteert, den 14 dezer op 55° 39′ N.Br., 5° 54′ W.L., drijvende gezien te hebben, eene Nederlandsche kof, masteloos, door het volk verlaten en met schoon dek.

Helgoland, 30 Oct. De holl. kof Elsiena Engelina, kapit. *Lever*, met lijnzaad, hennep, enz., van Koningsbergen naar Rotterdam, is gisteren bij stormweder in zinkenden toestand aan de oostzijde van het Zandeiland gestrand. De manschap is gered en tevens tot nu toe een deel der lading; deze laatste is echter geheel nat en moest met het schip voor verloren geacht worden.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 1 Nov., *Potjewijd* Albertina, Lulea; *Mulder* March. Cath., Dantzig.

TEXEL 1 Nov., *Hansens* de Hoop, Frederiks.

BRIELLE 2 Nov., *v. d. Werf* Vr. Alida, Aarhuus.

DUNDEE 29 Oct., *Vorenkamp* Cornelia Alida, Koningsb.; *Schippers* Stad Enschede, Zwolle.

NORTH SHIELDS 30 Oct., *de Boer* Fenna, Amsterdam; *Helmers* Dolphijn, Harl.

Bij DUNGENESS 28 Oct., *Bakker* 5 Gebroed., Bat. n. Amst.; *Klint* Wilhelmina, Amst. n. Sur.

KONSTANTINOPEL 11 Oct., *Zuidema* Eensgezindheid, Newc.

HAVANA 9 Oct., *Schaafsma* Antje, Harl.

St. THOMAS 13 Oct., *de Vries* Westerschouwen, Newport.

SURINAME 25 Sept., *Wirtjes* Clasina Aidina, Amst.; — 1 Oct. *Hendriks* Sophia Elizab., St. Thomas; *Cupido* Mina, Genua.

VALPARAISO 11 Sept., *Kok* Valparaiso, Rott.

DANTZIG 28 Oct., *Roskamp* Luna, Koningsb.

Vertrokken.

AMSTERDAM 1 Nov., *Oosterhuis* Vr. Janna, Hamb.; — 2 *Feijen* Stella Maris, Genua.

TEXEL 1 Nov., *v. Wijngaarden* Rembr. v. Rhijn, Triest; *de Jong* 2 Zusters. Yarmouth.

VLIE 31 Oct., *Gust* IJzerstaven, Newc.; *Schaap* Margar., Stettin.

HULL 29 Oct., *Weij* Hilke, Triest.

GRAVESEND 31 Oct., *Velt* Engelina, Konst.

VENETIE 26 Oct., *v. Ommeron* Minerva en *de Groot* Jacoba Joh., Konstantinopel.

HAVANA 8 Oct., *Abbink* Amazone, Cowes; *Brarens* Maria Theresia, Antwerpen.

NICKERIE 29 Sept., *Koning* Carolina, Rott.

CHINCA 17 Sept., *Giltjes* Zeepaard, Callao.

PILLAU 30 Oct., *Aiking* 2 Gezusters, Peterhead; *Bakker* Vriendschap, Rott.

Zeilklaar.

SURINAME 28 Sept., *Huges* Equator, Hamburg.

Margate, 30 Oct. Het schip Jantje Meijer, kapit. *de Jonge*, v. Newc. n. Genua, is heden morgen op Kentish Knock totaal verongelukt, doch de ekwipagie gered en alhier aangebragt.

Thisted, 27 Oct. Het kofschip Margaretha, kapit. *Pomper*, v. Brevig met hout n. Delfzijl, is eergisteren aan de kust bij Tolboll gestrand en verbrijzeld; de ekwipagie is gered.

SCHEEPSVRACHTEN.

Pillau, 28 Oct. De vrachten schijnen zich te verbeteren en werd toegestaan naar Amsterdam *f* 21 voor zaad, *f* 26 voor talk en hennep, Rotterdam *f* 22 voor zaad, Antwerpen *f* 23 voor dito, Hull 40 sh. voor vlas, 3 sh. 3 à 6 d. voor tarwe, 23 sh. voor talk. — In Koningsbergen liggen nog vele schepen onbevracht, de meesten echter nog geladen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 2 *November*.

TARWE.			GERST.			Zw. Voer 40 ℔ *f* 4,15
Oude	70 ℔ *f*		Winter	52 ℔ *f*	6,75	- - 42 - - 4,35
- Oml.	68 - -		-	54 - -	7,25	- - 44 - - 4,55
- -	70 - -	15,50	-	56 - -	7,70	BOONEN.
- -	72 - -	16,25	Zomer	54 - -	6,90	Paardeb. *f* 8 *f* 8,50 *f* 9
N.Old.1855	66 - -	12,70	-	56 - -	7,30	Gr. Erwt. *f* 10 a *f* 12
- -	68 - -	13,40	Knobbe	60 - -	7,90	Graauwe dito *f* 10 a *f* 12
- -	70 - -	14,35	-	62 - -	8,30	ZADEN, ENZ.
- -	- -		HAVER.			Old. Koolzaad *f* 13 à *f* $16\frac{1}{4}$,$\frac{1}{2}$
ROGGE.			Dikke	36 ℔ *f*	3,70	Oml. dito *f* 14 a *f* 17,25,50
Inl.	64 ℔ *f*	10,80	-	38 - -	4,00	N. Aveelz. *f*
-	66 - -	11,30	-	40 - -	4,20	Zomerzaad *f* 12 à *f* 15
-	68 - -	11,80	-	42 - -	4,40	G. Mosterdz. *f* 9 tot *f* 15
-	70 - -	12,30	-	44 - -	4,60	Lijnzaad *f*
BOEKWEIT.			-	46 - -	4,80	Dederzaad *f* 12 à *f* 14
Gr. Zd.	64 ℔ *f*	8,30	-	48 - -	5,00	Gr. Gort *f* 11,75 tot *f* 12,75
- -	66 - -	8,70	-	50 - -	5,20	Parel 100 N. ℔ *f*
- -	68 - -	9,10	W. Voer	36 - -	3,80	Raapolie per vat *f* 56
Zw. -	64 - -	8,00	- -	38 - -	4,05	
- -	66 - -	8,40	- -	40 - -	4,25	
Veen	64 - -	7,90	Zw. -	36 - -	3,75	
-	66 - -	8,30	- -	38 - -	3,95	

Oude Tarwe stil, Nieuwe vooral in de zware beste soorten iets aangenamer, ligte soorten weinig begeerd. — Rogge slepend afgaande. — Boekweit ruim prijshoudend. — Gerst vond minder vraag en was niet dan iets lager te plaatsen. — Haver minder begeerd, en ging mede iets lager af. — Boonen prijshoudend. — Koolzaad over 't geheel weinig in omgegaan. — Mosterdzaad stil. — Gort als voren.

ROTTERDAM, 1 *Nov*. Tarwe: 154, 155 ℔ witb. Pools. *f* 585; 155 ℔ Meursche *f* 535. Rogge: 148 ℔ Mecklenburger *f* 380.

LEEUWARDEN, 2 *Nov*. Bij eenen kleinen aanvoer van granen was heden de handel niet groot, en werden de meeste artikelen tot ongeveer de vorige prijzen verkocht. Tarwe alleen voor verzending, puike *f* 15,50, *f* 16; knappe *f* 14,75, *f* 15,15; ordinaire *f* 14,25,40. Van Jarige Witte werden enkele partijtjes aangeboden, voor *f* 16. Roode ordinaire voor *f* 14.50, *f* 15 verkocht. — Rogge ongeveer als voren, *f* 11,80, *f* 12,10. — Boekweit met vrij goeden handel tot ongeveer de vorige prijzen verkocht, Vries. Zand *f* 9,60,70; Veen *f* 8,70,85. — Winter-Gerst in de zware soorten wederom niet aangeboden, ordinaire *f* 7, *f* 7,20, en ligtere soorten voor fourrage van *f* 6,25 tot *f* 6,70; Zomer *f* 7, *f* 7,10. — Haver minder gevraagd, fijne *f* 5, *f* 5,15; ordinaire *f* 4,70,80 en Voer *f* 4,20,40.

AMSTERDAM, 2 *Nov*. Tarwe ruim prijshoudend, 129 ℔ witb. Pools. *f* 564; 127 ℔ dito *f* 555; 130 ℔ dito *f* 565; 126 ℔ Norder *f* 508. — Rogge zonder verandering; 120 ℔ fijne Zweeds. *f* 370 aan de Zaan; 122 ℔ Holst. *f* 355; 122 ℔ Mecklenb. *f* 356. — Gerst iets lager; 115 ℔ Deensche *f* 263. — Boekweit prijsh. met weinig omgang; 124, 125 ℔ Holst. *f* 310, *f* 314. — Voor ordinaire Witte Erwten werd *f* 11 geboden, doch waren onder *f* $11\frac{1}{4}$ niet te bekomen. Van dit artikel is zeer weinig meer voorhanden.

Koolzaad bij vorigen marktdag op het najaar 2 p. vl., op het voorjaar 1 p. vl. lager; op 9 vat in Nov. 103 p. vl.; April $102\frac{1}{2}$ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie flaauwer en tot $4\frac{1}{2}$ uur als volgt: op 6/w. *f* 56,75; vlieg. *f* 55,25; Nov. *f* 54,50 a 25 a 50; Dec. *f* 55 a *f* 54,75 a *f* 55; Mei *f* 55,25 a *f* 55. — Lijnolie lager afgegeven, op 6/w. *f* 44,50; vlieg. *f* 43,25; Nov. *f* 42,75 a *f* 42,25; Dec. *f* 42,75; Maart, April en Mei *f* 44. — Hennepolie op 6/w. *f* 54,50; vlieg. *f* 53.

LONDEN, 31 *Oct*. De aanvoer van alle soorten Graan is sedert eergisteren, ten gevolge van het onstuimige weder, hoogst gering geweest. Heden waren weinig koopers ter markt verschenen, doch voor het verhandelde hebben de prijzen van l.l. Maandag zich goed gesouteneerd.

Van den 2den Nov. Granen onveranderd; zeer weinig handel.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 2 *Nov*. De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 41; 2de soort *f* 39.

LONDEN, 31 *Oct*. Boter heden 2 sh. hooger; beste Vriesche 114 sh.; surplus 106 sh.; Holl. 92 sh.; Bosscher 88 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 2 *Nov*. Niet veel rundvee ter markt, vette koeijen van 40 tot 46 cent het ℔; vroegmelkten van *f* 90 tot *f* 112; vaalmelkten (besten) van *f* 50 tot *f* 80; er waren een groot aantal stieren ter markt gebragt. Schapen weinig ter markt en niet veel verkoop, van *f* 9 tot *f* 11; van varkens weinig aan en de handel daarin was flaauw.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 2 *November*.

Nederl. Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $61\frac{13}{16}$, $61\frac{15}{16}$, $61\frac{7}{8}$; Dito Dito 3 pCt. $72\frac{13}{16}$, $73\frac{1}{4}$, $73\frac{1}{4}$; Dito Dito 4 pCt. $91\frac{3}{8}$, $91\frac{7}{16}$, $91\frac{1}{8}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $88\frac{3}{8}$; Handelmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. 123; Aand. Ned. Bank $126\frac{1}{4}$, $126\frac{1}{2}$. — Belgie, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. 50. — Spanje, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $18\frac{15}{16}$, 19, 19; Dito 3 pCt. $37\frac{7}{8}$; Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. $31\frac{9}{16}$, $31\frac{5}{8}$, $31\frac{5}{8}$; Coupons-Bewijzen $4\frac{3}{16}$; Amortisatie Schuld $5\frac{1}{16}$, $5\frac{1}{4}$, $5\frac{3}{16}$. — Portugal, te Londen 3 pCt. $39\frac{9}{16}$, $39\frac{5}{8}$, $39\frac{5}{8}$. — Rusland, Oblig. bij *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 101, $101\frac{1}{4}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100; Cert. $4\frac{1}{2}$ pCt. $85\frac{3}{8}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $74\frac{3}{8}$; Cert. v. Inschr. in Assignat. 6 pCt. 57. — Polen, Cert. 4 pCt. $67\frac{7}{8}$.

Oostenrijk, Metall. 5 pCt. $62\frac{1}{2}$, $62\frac{5}{8}$; Dito Nationale 5 pCt. $65\frac{3}{4}$, $65\frac{7}{8}$, $65\frac{7}{8}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $31\frac{5}{8}$, $31\frac{3}{4}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $31\frac{5}{8}$, $31\frac{3}{4}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. $72\frac{1}{2}$, $72\frac{9}{16}$, $72\frac{1}{2}$; Pruiss. Loten 1854 *f* $193\frac{1}{4}$; Amerik. Bank-Act. $1\frac{3}{8}$; Nap. Cert. bij *L.* en *B.* 5 pCt. $101\frac{3}{4}$; Braz. 5 pCt. $97\frac{1}{4}$; Dito 1843 5 pCt. $96\frac{3}{4}$; Mexik. $18\frac{1}{2}$; Dito Onb. $18\frac{7}{16}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. 72; Gren. $17\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$; Dito Onb. $17\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$; Dito Uitg. $6\frac{9}{16}$; Venez. $25\frac{3}{4}$; Dito Uitg. $11\frac{1}{8}$.

Van Holl. fondsen waren Integr. prijshoudend, 4 pCts. meer aangeboden; de handel daarin vertoonde geen bijzondere levendigheid. — Van vreemde effecten waren oude Russ. 5 pCts. meer gewild. — Oostenr. waren bij eenige affaire iets flaauwer. — Spaansche iets vaster. Voor Amortis. vertoonden zich onderscheidene koopers. — Overigens leverde de markt niets belangrijks op.

5 pCts. N. Russen bij *Stieglitz* $79\frac{3}{4}$, $80\frac{1}{4}$, $80\frac{3}{16}$.

Koers van het geld: Beleen. 4; Prolong. $4\frac{1}{2}$; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen $61\frac{7}{8}$; Spaansche $1\frac{1}{4}$ pCt. 19; Binnenl. 3 pCt. $31\frac{5}{8}$ a $\frac{11}{16}$; Metall. 5 pCt. $62\frac{9}{16}$ a $\frac{5}{8}$.

ADVERTENTIEN.

*** Sedert de vorige opgave in deze Courant en dus van Vrijdag den 26sten October tot en met Donderdag den 1sten November l.l., is bij de ondergeteekenden, uitmakende de **COMMISSIE** voor **CHOLERA-ZIEKEN**, het navolgende ontvangen:

Bij den Heer VAN ITTERSUM: van J. W. H. 12 geheel nieuwe Pantalons.

Bij Ds. GERHARDS: van T. voor de Cholera-Lijders 5 Nederl. ℔ Rijstmeel; voor de Cholera-Zieken gevonden in de Kerkcollecte bij de Doopsgezinden op Donderdag avond den 25sten Oct. l.l. *f* 5; 100 Nederl. ℔ zout van de Firma W. W. en Co.; van S. voor de Cholera-Zieken *f* 5; ten behoeve der Commissie voor Cholera-Zieken van D. 1 Bed, 1 Peluw, 2 Matrassen, 3 Kussens en 1 wollen Deken.

Bij Prof. MUURLING: een pak boekjes voor de Cholera-Commissie met het bijschrift Hand. 3: 6*a*; van A. A. S. voor de Cholera-Zieken 6 fl. roode Wijn.

Bij Mr. I. L. SCHAAP: van Z. E. v. G. 4 wollen Dekens; van Y. C. H., tot zuivering der Cholera-Lijders 1 Laken, 2 Slopen, 1 Peulsloop, 1 Bed-Overtrek, 1 Vrouwenbroek, 1 wollen Rok, 1 Kinderjurkje, 2 dito Rokjes, 1 lap Bontgoed, 1 flanellen Hemd; van S. v. D. R., te N., *f* 4.

N.B. In de vorige opgave staat abusief van S. J. C. *f* 2,50, lees A. J. C.

Bij Ds. REITSMA: van v. H. *f* 4; van N. N. een pak Onderkleeding.

Bij Mevrouw Douairière VAN SWINDEREN: van N. N. voor de Cholera-Zieken een pak Kleederen.

Bij den Heer H. EDELINCK: Gecollecteerd Zondag voormiddag een pakje, waarin *f* 3; idem in de Nieuwe Kerk een pakje, waarin *f* 1; idem Zondag middag in de Martini-kerk, met het bijschrift van R. voor de Cholera-Zieken *f* 1,50; idem van N. J. H. Zondag avond in de Martini-kerk voor Cholera-Lijders *f* 5.

Bij Dr. TELLEGEN: van K. M. en Co. voor de Cholera-Zieken, een stuk Bokbaai van 58 ellen; van N. *f* 5.

Bij Dr. DE VRIES REILINGH: van de Wedw. N. N. 4 linnen Manshemden.

Bij Mej. C. C. SCHILTHUIS—VAN DELDEN: van N. N. een Bankb., no. 906, *f* 25; van de Wel Eerw. Heer P. DIJKSTERHUIS: van N. N. door een' Ouderling *f* 1; in de Diaken Collecte van de C. A. Gereformeerde Gemeente den 21sten Oct. een Muntb. van *f* 10; in dezelfde van N. N. *f* 2,50; idem *f* 5; idem bij nog eene andere Gift ingesloten *f* 10.

Wij betuigen ook voor bovengemelde GESCHENKEN onzen hartelijken dank, en verheugen ons dat de CHOLERA, die een' tijd lang ook hier ter stede weder geheerscht heeft, in de vorige week en in het begin van deze aanmerkelijk is afgenomen. Wel hebben zich later weer meer gevallen voorgedaan dan men eenige dagen vroeger verwacht had, maar, daar ook dit getal slechts gering is, zoo behoeft zulks geene bezorgdheid te verwekken. In elk geval zullen wij met onze bemoeijingen voortgaan tot dat deze Epidemie opgehouden heeft en met grond als geweken beschouwd mag worden. Maar daartoe hebben wij ook de ondersteuning onzer Stadgenooten bij voortduring noodig, en daarom noodigen wij U dan ook nu weder uit ons die nog niet te onthouden, maar uwe giften in Geld, in Kleeding- en Dekkingsstukken, in Rijst en al wat verder tot verkwikking en versterking strekken kan, in te zenden bij een' der Ondergeteekenden.

GRONINGEN, 3 November 1855.

De Commissie voor Cholera-zieken alhier:

W. GERHARDS, *President.*	A. M. L. D'AULNIS DE BOUROUILL.
A. T. REITSMA, *Vice-Pres.*	H. M. DE SAVORNIN LOHMAN, geb. FEITH.
J. W. C. VAN ITTERSUM, *Thesaurier.*	M. C. J. MUURLING, geb. VAN DER LOEFF.
U. G. SCHILTHUIS, J.z., *Secret.*	M. C. UNIA VAN NAERSSEN, geb. FORSTEN
I. L. SCHAAP, *Vice-Secret.*	C. C. SCHILTHUIS, geb. VAN DELDEN.
H. EDELINCK.	C. Douairière VAN SWINDEREN, geb. THOE SCHWARTSENBERG EN HOHENLANSBERG.
J. BAART DE LA FAILLE, SEN.	
W. MUURLING.	
D. DE VRIES REILINGH.	
R. J. TELLEGEN.	

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam ***PICTURA***, op DINGSDAG den 6den November 1855, des avonds te 7 uur, in het LOKAAL aan de Groote Markt. — KUNSTBESCHOUWING.

Namens het Bestuur:
FD. DE WITT, *fung. Secretaris.*

*** **GEWONE OPENLIJKE VERGADERING** van het DEPARTEMENT GRONINGEN der **MAATSCHAPPIJ tot Nut van 't Algemeen**, op WOENSDAG den 14den November 1855, des avonds te **zeven** uur (in plaats van, zoo als vroeger, te *zes* uur), in het CONCERTHUIS in de Poelestraat. REDEVOERING door den Heer Ds. P. FEENSTRA, P.ZN. BIJDRAGE door den Heer R. KOOPMANS VAN BOEKEREN.

Degenen, welke LEDEN van het Departement verlangen te worden, of, Lid zijnde, zich van doorloopende DAMES-KAARTEN, à 25 Cts. de Kaart, voor de vijf gewone openlijke Vergaderingen van 1855 à 1856 wenschen te voorzien, of wel Heeren STUDENTEN der Hoogeschool, die den Toegang tot die Vergaderingen tegen betaling van DRIE GULDEN verlangen, kunnen zich daartoe aanmelden bij den Secretaris des Departements, R. J. SCHIERBEEK, bij wien mede KAARTJES voor VREEMDELINGEN en LEDEN van andere DEPARTEMENTEN zijn te bekomen.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

25jarige Huwelijksvereeniging van:
KLAAS O. RENZEMA
en
GRIETJE MIJDEMA.

HOOGEZAND, 2 November 1855.

*** Gehuwd:

S. F. FOCKENS,
van *Nieuwolda*,
met
F. H. WINTER,
Wedw. van T. K. BOUWMAN,
van *Midwolda*.

MIDWOLDA, 31 October 1855.

*** Gehuwd:

P. ARKEMA ALTING
met
E. HARKEMA.

GRONINGEN, 1 November 1855.

*** Getrouwd:

O. DE WILJES,
van *Winschoten*,
met
TRIENTJE BOTJES,
van *Woldendorp*.

TERMUNTERZIJL, 1 November 1855.

Familie en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Bevallen van eene DOCHTER S. BARENDS, Echtgenoot van

G. MAATHUIS.

GRONINGEN, 30 October 1855.

*** Heden beviel ontijdig van eene doode DOCHTER TETIA POST, geliefde Echtgenoot van

J. J. SCHEEPERS,
IJzerkooper.

GRONINGEN, 31 October 1855.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene ziekte van slechts éénen dag, ons innig geliefd oudste Kind, ELISABETH LOUISA MARIA LUCRETIA, in den ouderdom van 3 jaren en bijna 8 maanden. Ten diepste getroffen door dezen onzen eersten, maar zeer zwaren slag, berusten wij met dankbaarheid in den wil van Hem, die alle dingen laat medewerken ten goede.

HOLWIERDE, 29 October 1855.

Dr. A. L. POELMAN, *Predikant.*
C. POELMAN—REIJNDERS.

*** Het DOCHTERTJE, ons den 25sten October jongstleden geschonken, nam de Hemelsche Vader heden weder tot zich.

ZUIDHORN, 29 October 1855.

F. P. A. BEELER.
M. BEELER,
NOORDA.

*** Door **M. R. ROELFSEMA** is uitgegeven:

FORMULIEREN
VOOR
KANTONGEREGTEN.

Prijs *f* 1,20.

Werken
VOOR
VERMINDERDEN PRIJS.

***P. C. HOOFT*, Nederlandsche Historien,** 5 dln., met Aanteekeningen van *Dr. W. HECKER*. Prijs [*f* 12,50] ***f* 6.00.**

***CURRER BELL*, Jane Eijre, of het leven eener Gouvernante,** 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

***T. F. UILKENS*, Losse Verhalen, uit het dagelijksch leven ontleend.** Prijs [*f* 2.80] ***f* 1.00.**

***J. VENEDEY*, Eene Badkuur in het Zuiden van Frankrijk.** Geschiedk. en plaats. herinneringen, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

***A. G. BRUINSES*, Uit het Leven.** Schetsen en Beelden. Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.40.**

——— **Tafereelen uit de Geschiedenis van de stichting en vestiging der Christelijke Kerk.** Prijs [*f* 3,75] ***f* 1.50.**

——— **Schetsen uit het Christelijk Leven in de drie eerste eeuwen der Kerk.** Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.50.**

Bovenstaande werken zijn voor den daarbij gevoegden verminderden prijs bij de meeste Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld. Men twijfelt niet of velen zullen zich de gelegenheid ten nutte te maken om voor eene betrekkelijke kleinigheid zich deze genoegzaam bekende werken aan te schaffen.

De **OVERSTE SCHEPPER** en **SCHEPPEREN** van het GENERALE ZIJLVEST der ***DRIE DELFZIJLEN*** brengen bij deze ter kennis van de hierbij Belanghebbenden, dat door hunne GECOMMITTEERDEN de **SCHOUWING** zal worden gedaan over het **Kanaal** van ***Groningen*** tot ***Appingedam*** en van daar verder tot aan ***Delfzijl***, op

DONDERDAG den 22sten Nov.

aanstaande, te beginnen van *Groningen* des morgens te **acht uur.**

Al hetgeen aan de zijde van het Trekpad of van de Landzijde het *afstroomen hinderlijk* of tot demping door Inslijking, Vuilnis, Steen als anders schadelijk mag zijn, maakt een der **voornaamste voorwerpen** dezer Schouwing uit.

'T ZANDT, 31 October 1855.

De Overste Schepper en Schepperen voornoemd;
E. E. CLEVERINGA.
Ter ordonnantie van dezelven:
R. P. CLEVERINGA, J.z.,
Secretaris.

*** Mr. **J. L. HUBER**, Griffier bij het Kantongeregt te *Leeuwarden*, zal, ten Huize van R. BROUWER, op het Vliet bij *Leeuwarden*, den 12den November provisioneel, en den 19den November 1855 finaal, telkens des namiddags te 3 uur, tegen kontante betaling verkoopen:

Een nog onlangs geheel vertimmerd en uitmuntend ingerigt OVERDEKT GEWEGERD **TJALKJE**, genoemd ***DE HOOP***, groot 25 Tonnen, met TOE- en AANBEHOOREN, volgens INVENTARIS, nagelaten door EDZE MARTENS VAN DER VEEN, Schipper te *Franeker*.

Dadelijk na de finale Toewijzing te aanvaarden. — Op de Verkoopdagen voor het gezegde Huis te bezien.

*** Binnen kort zal publiek te koop worden aangeboden:

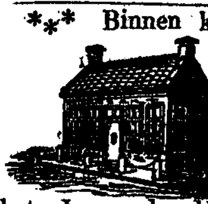

I. Eene aanzienlijke **KOOPMANS BEHUIZING** in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, bewoond door J. C. VAN DER ZIJL, gem. lett. K no. 164.

II. Eene **BEHUIZING** aan het Loopende Diep, zwettende aan de Heeren LEWE en ZUIDHOF, gem. lett. K no. 152.

III. Een **HUIS** in den Achter-den-Muur, onmiddelijk achter het voorgaande gelegen, zeer geschikt om met perceel II te worden verbonden, gem. lett. K no. 148.

TE HUUR, tegen Mei a.s.:

Eene **HEEREN BEHUIZING**, tevens geschikt tot het uitoefenen van verschillende Affaires, staande in den Carolieweg, lett. E no. 67, bewoond door den Heer VAN COEVORDEN. Te bevragen bij A. A. VAN DAM, in de Gelkingestraat.

Punch-Siroop,

bij den Wijnkooper **R. T. DE COCK**, in de Peperstraat.

J. Buttinger,

Westzijde in de Heerestraat, zijne Affaire in MODERATEUR-LAMPEN **gekwiteerd** hebbende, **BEDANKT** zijne geachte Begunstigers voor het hem geschonken vertrouwen, en berigt bij deze, dat hij op heden heeft **geopend een**

Magazijn van Gas-ornamenten,

voorzien van de **fraaiste** en **nieuwste MODELLEN**, waarmede hij zich in de gunst zijner Stadgenooten aanbeveelt.

B. POLAK,

STOELDRAAIJERSTRAAT,

1ste Winkel van af de Vischmarkt,

heeft de eer te berigten, dat hij heeft ontvangen: Elegante **FRANSCHE STOFFEN** naar den **laatsten smaak**, als EFFENE en GEWERKTE SATIN de LAINE, THIBET, GERUITE CASEMIRS, DOUBLE TWILD; mede **beste LAKENS** voor DAMES MANTELS en, des verkiezende, de PATRONEN der laatst uitgekomen MODELLEN er bij; verder LONGS CHAWLS, goedkoope PARAMATTES en ORLEANS, *uitmuntend* beste ZWARTE SATIN de LAINE en andere **BROEKSTOFFEN**, **supra fijne HOLLANDSCHE LINNENS**, een partijtje REGENJASSEN en CORSETTEN. Wegens het vergevorderde Saizoen, zullen vele STOFFEN tot **lage Prijzen** worden **opgeruimd.** — Rekommandeert zich in eens ieders gunst.

De ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij **VERHUISD** is van de *Heerestraat* naar de **PEPERSTRAAT**, lett. D no. 118.

A. WALD, *Fabrikant.*

DE HANDSCHOENEN-FABRIJK

van J. C. Kolbe

is **verplaatst** van de *Heerestraat* naar de **PELSTERSTRAAT.**

ZEKERE SLUITING

op den 8sten November aanstaande.

HANDSCHOENEN-MAGAZIJN.

JOH. BISCHOFER, uit ***Tyrol***, blijft uitgepakt **uiterlijk tot en met 7den dezer**, vooraan in de Heerestraat, **naast** het *Wapen van Amsterdam*. Aan het hooggeacht Publiek wordt tevens berigt, dat hij op nieuw ontvangen heeft vele **soorten GEMSLEDEREN-, GLACÉ-** en **WINTER-HANDSCHOENEN, enz.**

Ook zijn nog voorhanden diverse soorten FRANSCHE **LAARSJES** en **SCHOENEN.**

IEMAND genegen zijnde, eenige PROVINCIËN van ons Rijk voor het **vak** van **GRANEN** te willen **bereizen**, vervoege zich met franko Brieven, onder lett. P. P., aan het BUREAU dezer COURANT.

In een' Manufactuurwinkel

hier ter Stede verlangt men **EEN' BEDIENDE** en **EENE JUFFER**, met het Vak bekend en van goede Getuigschriften voorzien. Adres onder lett. A. bij den Boekhandelaar M. SMIT.

Wij hebben aan de menschlievendheid van een' [illegible] in de Provincie *Utrecht* eene reeks van mededeelingen te danken ten gunste der **REVALENTA**, waarvan wij hier eenige uittreksels geven:

»Ik heb van dit heerlijk product nu eens aan dezen dan aan genen zieke iets gegeven en er altijd de grootste zelfvoldoening van gehad; het heeft overal gunstig gewerkt."

Berigt van den 3den April: »HANNES JACOBS, een man van 50 jaren, was sedert lang lijdende. Hij heeft mij dezer dagen verhaald dat zijne benaauwdheid op de borst over is, dat zijne dikke beenen geslonken zijn en de looze brakingen opgehouden hebben. Hij is thans weêr aan het werk.

»GERRIT VERKERK, daggelder, een man van ongeveer 40 jaren, leed geweldig aan uitslag en dikke beenen; hij heeft 5 dagen **REVALENTA** gegeten en bevindt zich veel beter.

»GERRITJE VAN SCHAAIK, eene daggelders Vrouw, is waterzuchtig, benaauwd op de borst en heeft dikke beenen; — zij bevindt zich bij een kortstondig gebruik der **REVALENTA** veel beter en heeft goeden moed.

»Bij verschillende heb ik opgemerkt dat de **REVALENTA** eene zeer voordeelige uitwerking op de urinewegen uitoefent; wat mij aangaat, ze smaakt mij zoo goed en heeft zulk een gunstig effect op mij, dat ik er niet ligt van af zal stappen."

De originele Brieven, waaruit wij deze Extracten leveren en nog volgende leveren zullen, berusten in het VERKOOPHUIS, en wij zijn gemagtigd ze op aanvrage te vertoonen.

*** Bij **M. H. BINGER & ZONEN**, te *Amsterdam*, is verschenen:

De DERDE druk, Goedkoope uitgave

VAN

DE LANTAARNOPSTEKER.

MOTTO: *Zijne lamp brandt nu helder in den hemel en op aarde is haar licht nog niet verdwenen.*

Naar het Engelsch, in 2 deelen, met 4 oorspronkelijke Platen.

In sierlijken omslag, ingenaaid *f* 2.50. | **In fraai linnen, twee deelen in één' band met vergulde stempels *f* 3.15.**

De **Lantaarnopsteker** wordt o.a. het doelmatigste boekgeschenk voor **jonge dames** geacht. Tevens hebben verreweg de meeste bezitters der *Engelsche uitgaaf* zich eene keurig Nederduitsche vertaling aangeschaft en erkend dat zij eerst na deze gelezen te hebben, het oorspronkelijke, zoo geknischt maar niet minder eigenaardig van stijl en doorzaaid met Amerikanismen, met des te meer genoegen herlezen.

FRIESCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ TE HARLINGEN.

STOOMBOOT FLEVO.

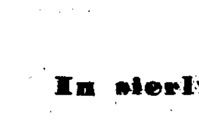

Vaart tusschen **Amsterdam, Enkhuizen** en **Harlingen**, in verbinding met de **DILIGENCE-DIENST** tusschen **Harlingen, Leeuwarden** en **Groningen** en **BARGE-DIENST** tusschen **Harlingen** en **Leeuwarden.**

AFVAART:

Van **Amsterdam,**	DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 7 uur 's morgens.
» **Harlingen,**	WOENSDAG, VRIJDAG en ZONDAG, 8 uur 's morgens.
» **Groningen,**	DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 11 uur 's avonds.
» **Leeuwarden,**	DAGELIJKS, 5 uur 's morgens.

STOOMBOOT FRISO.

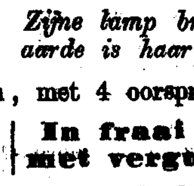

Vaart tusschen **Amsterdam** en **Lemmer**, in *verbinding* met eene **STOOMBOOTDIENST** tusschen **Lemmer** en **Stroobos** en **BARGE-DIENST** tusschen **Stroobos** en **Groningen**; ook met **DILIGENCE-DIENSTEN** tusschen **Lemmer** en **Leeuwarden** en **Lemmer** en **Heerenveen.**

AFVAART:

Van **Amsterdam,**	MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 11 uur voormiddags.
„ **Lemmer,**	DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 12 uur 's middags.
„ **Groningen,**	MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 10½ uur 's avonds.
„ **Leeuwarden,**	DAGELIJKS, 7 uur 's morgens.

DOORLOOPENDE PLAATSBILJETTEN worden afgegeven: te **Amsterdam** aan het BUREAU der MAATSCHAPPIJ, Ybrug; te **Groningen** bij G. H. UITHOF, Logement *de Zeven Provinciën*, en J. VAN ELMPT, *Nieuwe Stads Herberg*, buiten de Apoort; te **Leeuwarden** bij C. WITTEVEEN, aan het Schavenek, en bij KNIERUM, Logement *Phoenix*, St. Jacobstraat.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.